

Seyirci baskısı kalkınca sakinleşti

Abdullah Avcı'dan Atatürk İletişim'e özel

■ Başakşehir Teknik Direktörü Abdullah Avcı, tecrübeli oyuncusu Emre Belözoğlu'nu övdü: "Emre Barcelona veya Real Madrid'de de oynayabilirdi. Zihinsel olarak doğru bir yatırım yapılabilseydi bunu başarabilirdi. O dünyanın en duygusal çocuğu ve duygusallığına mağlup olabilen birisi. Sevgi, saygı, doğru iletişim ve baskının olmayışı Emre'yi bir buçuk senede daha da sakin biri haline getirdi." Avcı, kısa ve orta vadeli hedeflerine ulaştıklarını, bundan sonra uzun vadeli hedefleri için çalışacaklarını söyledi. **Mertcan Özdemir ♦ Sayfa 15**

'Zantır' ile kayak keyfi

■ Erzurumlu profesyonel kayakçı Mustafa Tekin, bisikletin tekerlek bölümlerine kayak tahtası monte ederek yeni bir kayak aracı tasarladı. Doğa sporları tutkunu ve kayak antrenörü Tekin'in "zantır" ismini verdiği kayak aracı kayak sporuyla uğraşanlar tarafından büyük ilgi görüyor. **K. Can Çakar ♦ Sayfa 10**

Atatürk İletişim Haber Hattı

Tel: 0 442 231 51 61

Fax: 0 442 231 50 29

e-mail: htemizturk@atauni.edu.tr

Yıl: 14 Sayı: 91
Ocak-Şubat 2017

Atatürk İletişim

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğrenci Uygulama Gazetesi

Futbol Süper Lig'den ibaret değil

ALTERNATİF LİGLER

■ Futbol meraklıları Süper Lig takımlarının maçlarıyla meşgul olurken egemen futbol anlayışının dayatmalarına karşı duranlar kendi alternatif liglerini kurdular. Kendine has kuralları da olan alternatif ligler arasında Efendi Lig, Özgür Lig, Gazoz Ligi, Karşı Lig bulunuyor. Bu liglerde centilmenlik ve dostluk kazanmak kadar önemli.

■ Alternatif futbol liglerini "başka futbol" isteyenlerin kendilerine dayatılanları reddetme hareketi olarak niteleyen Dağhan Irak, "Bunu iktidar karşıtlığı olarak görmek lazım. Spor yöneten baronların işi getirdiği tablo ortada. Bu sahte dünyaya karşı da bir çılgılık hali aslında." diye konuştu. Karşı Lig oyuncusu Bertan İkinci de, "Bizler burada sinir stres olmadan sadece ama sadece futbolun tadını çıkarıyoruz. Pas vermedi diye sövmek, golü kaçırdı diye hakaret etmek bizim 'kitabımızda' yok." dedi. **Murat Kaya ♦ Sayfa 8-9**

Ev işçisi kadınlar hak arayışında

■ Ev işçisi olarak çalışan kadınların sayısı gün geçtikçe artıyor. İşyeri ev olan kadınlar yaşadıkları tehlikelerin ardından EVID-SEN çatısı altında hak arama mücadelesi başlattı. EVID-SEN üyesi Minire İnal, sosyal güvenlik ve sağlık hizmeti için örgütlenmenin çok önemli olduğunu söyledi. **Sinem Akar ♦ Sayfa 4**

Bütün çabası sokak 'can'ları için

■ Almanya'dan Çat'a uzanan yaşamının büyük bir kısmını sokak hayvanlarına adanmış biri Semra Şimşek. "İnsan olmak yeterlidir düşünene, muhtaca yardım etmek için." sözleriyle açıklıyor onu harekete geçiren sebebi... **Manolya Bulut ♦ Sayfa 7**

Karpuz seçer gibi

Erzurum'da 50 yıldır "amele pazarı" kuruluyor. Gürcükapı'da toplanan işçiler günlük işlerle ekmeklerini kazanmaya çalışıyor. Cesim Kaya bu işe ilk başladığında utandığını, duvar diplerinde saklandığını fakat bu işi de yapmak zorunda olduğunu söylüyor. Eleman ihtiyaç duyanların kendilerini meyve seçer gibi seçip götürdüklerini anlatıyor. **Şeyma Tahir ♦ Sayfa 10**

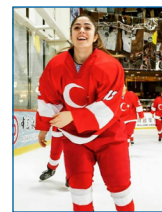
EYOF 2017 heyecanlı ve çekişmeli yarışlara sahne oldu.

Erzurum'da spor sınırları aştı

■ Son yıllarda yapılan yatırımlar Erzurum'da sporun gelişmesini sağladı. 2011 yılında gerçekleştirilen Universiad oyunlarının etkisiyle sporda ivme kazanan Erzurum, özellikle kış sporlarında adından bahsettirmeye ve başarılar elde etmeye başladı. Palandöken Belediyesi voleybolda, Aziziye Termalspor da hentbolda kendi liglerinde başarılı sonuçlar almaya devam ediyor. **Memo Yanmaz ♦ Sayfa 12**

Narmanspor buz hokeyinde zirvede

Buzla bütünleşmiş bir sporcu: Fulya Yurt

Narmanspor Bayan Buz Hokeyi Takımı oyuncusu Fulya Yurt, buz hokeyi oynarken bütün olumsuzlukları unuttuğunu belirtiyor. Yurt, "İnsan her şeyini dostuna anlatır; ben de içimi buza döküyorum. Mutluyken de kendimi buza atıyorum, mutsuz olduğum anlarda da. Bu sayede rahatlıyorum." dedi. **Bülent Yılmaz ♦ Sayfa 13**

Dua ettik, destek verdik

■ İran'ın Erzurum Başkonsolosluğu Halkla İlişkiler Müdürü Hamid Zamanlou, ülkesinin 15 Temmuz'da Türkiye'ye destek olduğunu, ancak bunun medyada yer almadığını söyledi. Zamanlou, "İran neyse Türkiye de bizim için o. İran halkı da o gece uyumadı ve sabaha kadar sonucu bekledi, dualar etti. Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani dört, beş sefer Türkiye'yi aradı, irtibata geçti. Ama medyaya yansımada." diye konuştu. **Erol Korkmaz ♦ Sayfa 2**

Hamid Zamanlou

TÜRKÖK, nakil için umut oldu

■ Kızılay'ın Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) havuzu ilik nakli bekleyen hastaların umudu oldu. Yetkililer, verici sayısının giderek arttığını, ancak sayının yeterli olmadığını söylüyor. Kızılay'ın verilerine göre 3 bin 556 hasta ilik nakli bekliyor. Bunların 550'si çocuk. **Mukaddes Şahin ♦ Sayfa 5**

Erzurum'a 1 milyonluk kütüphane

İl Kültür ve Turizm Müdürü Almaz yeni projelerini anlattı. **Kübra İpeksöy ♦ Sayfa 5**

Kasetlerden sonra cd de tarih oluyor

2

Yüksek dayanıklı beton geliştirdiler

3

Konargöçer hayatların zorlu yolculuğu

4

Aromalı zehir: 'Nargile'

14

İran'ın desteğini Türk medyası görmedi

■ Zamanlou: "Darbe girişiminin olduğu gece konsolosluk olarak uyumadık, İran neyse Türkiye de bizim için o. İran halkı da o gece uyumadı ve sabaha kadar sonucu bekledi, dualar etti. Cumhurbaşkanımız Hasan Ruhanî dört, beş sefer Türkiye'yi aradı, irtibata geçti. Ama medyaya yansımadı."

Erol Korkmaz

İran İslam Cumhuriyeti Erzurum Başkonsolosluğu Halkla İlişkiler ve Uluslararası İlişkiler Müdürü Hamid Zamanlou ile konsolosluğun faaliyetleri hakkında bir röportaj gerçekleştirdik. Konsolosluğun üzerinde çalıştığı konulara değinen Zamanlou; "Tüm konsolosluklar gibi biz de birçok işle uğraşıyoruz. Vatandaşlarımızın sıkıntılarıyla ilgileniyoruz, bu sıkıntıların çözümüne yönelik valilik, belediye özellikle de savcılıkla uğraşıyoruz." dedi.

Konsolosluğun temel amaçlarından birisi de hiç şüphesiz ki siyasi ilişkileri güçlendirmek. İran Başkonsolosluğu da bu konuda çalışmalarına devam ediyor ve konsolosluk bünyesinde ticari ilişkileri güçlendirmek amacıyla Ticaret Ateşeliği ve kültürel bağları sağlamlaştırmak adına Kültür Ateşeliği bulunuyor. Kültür Ateşeliğinin faaliyetlerine değinen Zamanlou; "Resim ve fotoğraf sergileri, film haftaları, konserler, tiyatro gösterileri ve sanata dair birçok faaliyetimiz var." şeklinde konuştu ve şöyle devam etti: "Önümüzde projeler var. Çocuklar Dostluk Haftası; İran ve Türkiye'den yedişer çocuk gelecek ve birbirlerini tanıyacak, değişik programlara katılacak ve arkadaş olacaklar. Çünkü çocuklarımız geleceğimizin temelleridir. Şebî Yelda Gecesi; yılın en uzun gecesi demek, İran kültüründe bu gecede herkes aileleri ile buluşur. Bu sene Atatürk Üniversitesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü ile birlikte, üniversite konferans salonunda program olacak. İran'dan konuşmacı ve müzik grubu da gelecek. Yine bir başka programımız da 21 Martta Nevruz programı. Her milletin milli günleri vardır, İran Milli Günü de 21 Şubat, konsolosluğumuz da program olacak. Milli Günümüz, İran İslam Devriminin gerçekleştiği gündür. Ruhullah Seyyid Musavî Humeyni'nin Fransa'dan İran'a döndüğü gündür ve milli günümüzdür."

165 yıldır Erzurum'da

Erzurum tarihi, transit özelliği ve konumu itibarıyla tarihten beri en önemli yerlerden birisi. Bu yüzden 165 yıldır başkonsolosluğun burada olduğuna değinen Zamanlou, "28 ile bakıyoruz ve tüm doğu illeri bizden soruluyor.

Burada üç tane sınır, Van, Doğubeyazıt ve Hakkari var." şeklinde konuştu. Van Belediyesinin, konsolosluğun Van'a taşınması için ısrar ettiğini belirten Zamanlou; "165 yıldır buradayız, Erzurum'da. İnsanlar sıcak kanlı karşılıyor bizi burada. Gitmeye niyetimiz yok." dedi.

Üç yıldır Erzurum'da konsolosluğun açtığı Farsça kursu var. Kursun öğretmenle-

ri, geçmişte de bugün de İranlı. Hatta gelen hocalar arasında Profesör ve Doçent olanlar var. Konsolosluğun her türlü yardımı yaptığı kursta, başarılı öğrenciler İran'a, Tebriz ve Tahran'a gönderiliyor. Amaç Farsçanın biraz daha gelişmesi. Kuru tamamlayıp, konsolosluk aracılığıyla İran'da üniversitelere başvuran öğrenciler var. Zamanlou bu konuyla ilgili olarak şunları söyledi: "İran'a giden öğrencilerimiz oldu. On kişi yüksek lisans, sekiz kişi doktora için başvuruda bulundu. Bunlardan dördü Uluslararası İlişkilerden, üçü Fars Dili ve Edebiyatı Bölümünden ve bir kişi de Tarih Bölümünden kazandı ve şu anda İran'dalar."

İran'a giden öğrencileri Şiiliğin merkezi olarak bilinen Kum ve Meşhed gibi şehirlere götürüyorlar mı?

Bu tür söylentilerin senelerdir var olduğunu ve bu söylemlerin kaynağının Amerika ve İsrail olduğunu dile getiren Zamanlou, "El Mustafa Üniversitesi Türkiye şubesi dini şehirlere götürüyor ki zaten dini bir üniversite. Ama Kültür Ateşeliği çok farklı. Başarılı öğrencilerimiz Tebriz ve Tahran'da üniversitelere gidiyorlar ve oradaki kursun bitimine iki gün kala, altını çizerek söylüyorum, kesinlikle mezhebi olmayan İsfahan, Şiraz gibi şehirleri gezip geliyorlar." dedi.

Mahkumlar bizi çok uğraştırıyor

Konsolosluğu en çok uğraştıran işin hapislerde yatan vatandaşlar olduğunu öğreniyoruz. Türkiye'de 200 İranlı ve İran'da 100 Türk vatandaşının hapisanelerde kaldığını ve bun-

İran'ın Erzurum Başkonsolosluğu Halkla İlişkiler ve Uluslararası İlişkiler Müdürü Hamid Zamanlou ile konsolosluğun faaliyetleri hakkında Erol Korkmaz'a bilgi verdi.

ların yüzde 90'ının uyuşturucu ticaretinden dolayı hüküm giydiğini belirten Zamanlou, "Yaptıkları işin ne olduğunu dahi bilmiyorlar. Getir, götür yapıyorlar sınırda. Aileleri zor durumda, yardımcı olmaya çalışıyoruz, görüştürmeye çalışıyoruz." şeklinde konuştu. Bu hususta hem valilik hem de baş savcılık ile ilişkilerinin iyi olduğunu da belirtti Zamanlou.

Türk medyasında yer almadı

15 Temmuz darbe girişimi hakkında, İran'ın resmi tutumunun medyada yer bulmamasından yakınan Zamanlou, "İran'a şimdiye kadar ki en yakın hükümet Ak Parti Hükümeti. Darbe girişiminin olduğu gece konsolosluk olarak uyumadık, İran neyse Türkiye de bizim için o. İran halkı da o gece uyumadı ve sabaha kadar sonucu bekledi, dualar etti. Ama medyaya yansımadı. Cumhurbaşkanımız Hasan Ruhanî dört, beş sefer Türkiye'yi aradı, irtibata geçti, Tahran'da Türk Büyükelçisi ile sürekli irtibat kurdu. Yine aynı şekilde dış işleri bakanımız Cevad Zarif akşam 10'dan itibaren sürekli olarak mevkidaşı Mevlüt Çavuşoğlu'nu aradı ve o saatlerde hükümet de yıkılabilirdi ne olacağı belli değildi ama İran her zaman seçilmiş hükümetin yanında olduğunu gösterdi. Yine Sayın Zarif darbe gecesinden sonra beş, altı sefer Türkiye'ye resmi ziyarette bulundu. Ama bunlar medyada yer almadı. Yapılanlar ne olursa olsun şunu anladık ki, iki ülke iyi günü bilmem ama kötü günde hep birbirinin yanında oldu ve bu başarıyla geçti." şeklinde konuştu.

Kasetten sonra CD de tarih oluyor

Ebubekir Yazar

Plaklar vardı önceden... Sonra kasetler çıktı ve plaklar sahneden çekildi. 1990'ların sonlarında sahneden çekilme sırası kasetlere gelmişti. Müzikseverler CD'lere yönelince kasetler tezgahlarda yer bulamaz oldu. Şimdilerde mobil ve tablet çılgnılığının ardından online müzik dinleme uygulama ve servisleriyle CD'ler de tarih olmak üzere. Bu durum piyasa verileriyle de destekleniyor. Öyle ki son bir yılda online müzik dinleme servisleri, CD satışlarından kazanılan paradan daha fazlasını kazandı.

Dijital indirmenin tavan yaptığı son dönemde CD satışları da dibe vurdu. Çoğu CD satıcısı kepenk indirirken bazıları da belki yeniden canlanırsı diye umut içinde bekliyor.

Erzurum'da CD ve DVD piyasası

Erzurum'un son CD satıcılarından olan Orhan Aksakal, CD piyasasının artık ölmek üzere olduğunu değil, öldüğünü, artık mezarının kazıldığını belirtti. Aksakal, "CD piyasası ülkemizde bitmiş durumdadır. Erzurum'da bu gün bir kişi bile CD almaya gelmez. Bizlerde artık alternatifler aramaya başladık. Ben bu işi 25 yıldır yapıyorum. Önceden plak satardık, plak işi bitti kaset satmaya başladık. Kasetin devrinin bitmesiyle de CD satmaya başladık. Bundan sonra ne iş yaparız, bilemeyiz." dedi.

Satışların tamamen durduğu CD sektörünün kurtulması için bir çözüm olmadığını söyleyen Aksakal, "Bu sektör, teknoloji ile alakalıdır. Teknolojiye ayak uyduramazsak sonucumuz bu şekilde olur. Çoğu yok olmak üzere olan meslekler, yardım ister, destek ister bir şekilde yardımlarla kurtulmayı umut eder.. Sonuç olarak bu işin sonu belli ve bu sonuç değişmeyecektir." diye konuştu.

Erzurum sanatını kaybediyor

Yakup Alanka

Altın işlemeciliği tarihi karışıyor. Bir zamanlar altının işlenerek tüm ülkeye pazarlandığı Erzurum'da kuyumculuk sektörü yalnızca işlenmiş ürünlere yoğunlaşmış durumda. Altını işleyen mahir ustalar, alın terlerinin karşılığını almanın yanı sıra Erzurum'u altın işlemeciliğini de tüm yurda tanıtıyorlardı. Ekonomik durgunluklar ve kriz vatan- daşın alım gücünü düşürdü; bu da kuşkusuz her alana yansıdığı gibi kuyumculuk yani ziynet imalini ve satış sektörünü de etkiledi.

Erzurum'daki kuyumcu atölyeleri durgunluktan şikayetçi. Son bir yıl içerisinde altın işlemeciliği yapan 10 atölyenin kapandığı,

bu sıkıntının yaşanmasına talep yetersizliğinin neden olduğu öğrenildi.

Erzurum'da altın işleme atölyesi çalıştıran Selim Külünk, altın işlemeciliğinin her geçen gün biraz daha değersizleştiğini ve sektörün kaybedildiğini söyledi.

Yüzde 70 kayıp var

Yeni yılın ikinci haftasında özellikle çeyrek altının 243 TL olmasının talep azlığına neden olduğunu, bunun da satışlara olumsuz yönde yansıdığını vurgulayan Külünk, "Mağazalarda satış olmayınca atölyedeki işler de sekteye uğruyor. Hurda altınlarla da çark dönmüyor." dedi. Son bir yıl içerisinde Taşmağazalar'daki atölyelerden 10'unun kapısına kilit vurduğunu dile getiren işletmeci, bu düşüşün devam edeceğinden endişelendiklerini ifade etti. Atöl-

yelerdeki iş kaybının yüzde 70'e ulaştığını belirten Selim Külünk, belli başlı atölyelerin dışında, birçok imalathanenin kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu anlattı. Umutlarının, altın fiyatlarının istikrara kavuşması olduğunu belirten Külünk, "Fiyatlar istikrara kavuşursa, müşterinin sayısı artar. Mağazalarda iş olunca bize de sipariş gelir. Bu sistem ters dönmeye başlıyor." diye konuştu.

Selim Külünk, ülkenin 15 Temmuz sonrası geçirdiği dönemin kendilerini çok fazla etkilediğini belirterek, "Bu işin çözümü için gereken tek çare ülke istikrarı, en ufak bir krizde kolayca etkilenen iki ürün var; döviz ve altın. Biz esnaf olarak ülkemizin ve ekonomimizin istikrarı kavuşmasını bekliyoruz." dedi.

Yüksek dayanımlı beton geliştirdiler

■ İnşaat Mühendisliği bölümü öğrencileri Mehmet Demir ve Sefa Çakaloğlu, yüksek dayanımlı beton üretti. Hedef dayanımlarının üzerine çıktıklarını söyleyen Doç. Dr. Ahmet Ferhat Bingöl ürettikleri betonun yüksek sıcaklıklara maruz kalsa bile betonun taşıyıcı özelliğini koruduğunu belirtti.

Yusuf Ziya Yegin

Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü

dördüncü sınıf öğrencileri Mehmet Demir ve Sefa Çakaloğlu; fakültenin desteğiyle yüksek dayanımlı beton üretmeyi başardı. Yüksek dayanımlı beton üretirken çimento dışındaki bütün malzemeleri fakülteden temin ettiklerini belirten Mehmet Demir, geliştirdikleri ürünü şöyle tanıttı: “İyi kalitede çimento ve agrega ile süper akışkanlaştırıcı katkı maddesi (SAK) ve silis dumanı (SD) gerektiren, su/çimento oranı 0,20'lere kadar düşürülerek basınç dayanımı 100 N/mm² çıkarıldığı halde, yüksek işlenebilirliği ve pompalanabilirliğini koruyan özel bir beton türüdür. Kural olarak betonarme yönetmeliklerinde var olan en yüksek beton dayanım sınıfının üstünde olan betonlar bu sınıfa girerler.” Sefa Çakaloğlu ise yaptıkları çalışmada planlanan dayanımın üstüne çıkarak yüksek dayanımlı beton elde etmeyi başardıklarını söyledi.

İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Ferhat Bingöl, laboratuvar cihazları ve sarf malzemelerinin fakülte laboratuvarında mevcut olduğunu ama onun dışında öğrencilerin betonları tasarlarken istedikleri malzemeleri kullanmakta özgür olduklarını söyledi. Bingöl “Dolayısıyla istedikleri amaca yönelik hangi malzemeleri kullanmaları gerektiğini kendileri belirliyor ve bu malzemeleri temin etme yoluna gidiyorlar. Bunlardan bir kısmı laboratuvarımızda mevcut, fakülte imkânlarıyla karşılanıyor. Ama burada olmayan malzemeleri teminini gruplar kendileri yapıyor.” dedi.

İnşaat Mühendisliği laboratuvarlarının lisans seviyesindeki deneylerin tamamını yapmak için yeterli olduğuna değinen Bingöl, “Lisansüstü çalışmalarda ise birkaç eksik olmakla beraber çoğu çalışmanın yapılabileceği imkânlarla sahiptir. Eksik olanları da BAP projelerinden, TÜBİTAK projelerinden parça parça tamamlıyoruz. Ama Türkiye genelindeki İnşaat Mühendisliği laboratuvarlarına bakıldığında bizim laboratuvarlarımız ortalamanın üzerinde imkânları olan laboratuvar.” diye konuştu.

Gökdenenlerde kullanılıyor

Yüksek dayanımlı betonların özellikle çok fazla yükün olduğu gökdelenlerde kullanıldığını, böylelikle daha küçük kesiklerde aynı taşıma gücünü elde etmenin mümkün olduğunu belirten Doç. Dr. Ahmet Ferhat Bingöl şöyle devam etti: “Normal beton kullanıldığı zaman

yükü taşımak için kesiklerin büyümesi gerekiyor. Ama bunun yanında yüksek

dayanımlı beton kullanıldığı zaman daha fazla taşıma kapasitesi elde ediyor. Bu da bize alandan tasarruf imkânı sağlıyor. O yüzden çok katlı yapılarda yüksek dayanımlı betonların kullanılması önemlidir. Yüksek dayanımlı beton da amaç daha fazla yük taşımak, yük taşıma kapasitesini arttırmaktır” diye ekledi. O yüzden depremlerde de yüksek dayanımlı betonlar normal betonlara göre daha fazla yük taşıdığını söyleyen Bingöl “Fakat yüksek dayanımlı betonun bir sakıncası gevrek bir malzeme oluşudur. Normal betona göre daha kırılan daha gevrek bir malzeme. Dolayısıyla yüksek dayanımlı betonlar sünekleştirici tedbirler olarak her yerde kullanılması mümkündür.”

“Öğrencilere yönelik çeşitli tasarım yarışmaları düzenleniyor. Bizim öğrencilerden bir grup mayıs ayında İstanbul Teknik Üniversitesi'nin düzenlediği beton kano yarışmalarına katılacak” diyen Doç. Dr. Ahmet Ferhat Bingöl beton kanolar tasarım, estetik ve dayanıklılık testlerinden geçtikten sonra kanoyla sürat yarışmalarına katılacağını söyledi. Bingöl “Bunun genelinde bu testlerin hepsinin toplamı olarak derecelendirme yapılacak. Bir grup arkadaşımız buraya katılacak. Onun dışında öğrencilere yönelik olarak çelik köprü yarışmaları düzenleniyor. Her üniversiteden katılım sağlanıyor. Biz de öğrencilerimizi buralara katılma konusunda teşvik ediyoruz.” ifadelerini kullandı.

Akıllı ama sorunsuz değil!

Erzurum'da, Büyükşehir Belediyesi vatandaşların soğuk havalardan daha az etkilenmesi amacıyla “klimalı” duraklar yaptı. Toplu taşıma araçlarını kullanan vatandaşların hizmetine sunulan 50 klimalı durak, yazın serin, kışın sıcak havada bekleme imkanı sunuyor. Klimalı durakların sayısının 150'ye çıkarılması hedefleniyor.

Isı kaybı olmaması için butonla açılır özelliğe sahip yeni ısıtılabilir duraklar akıllı durak olarak da tasarlandı. Toplu Taşıma Şube Müdürlüğü'nce yapılan çalışmalarda özellikle vatandaşların yoğun olarak beklediği noktalara konulacak ısıtılabilir ve akıllı durak sayesinde yolcular beklediği hattın aracının geliş saatini durak içerisindeki monitörden görebiliyor. Erzurum Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma Şube Müdürü Mustafa Koç, “Duraktaki süreler aracın kalkış saatlerine göre hesaplanıyor fakat bu süre zarfı içerisinde sistemin dışında engeller olabilir. Mesela kaza, trafik yoğunluğu gibi etkenleri sistemin süreye katma ihtimali yok. Hiçbir aksaklık olmadığı takdirde duraklardaki ekranlarda gösterilen sürede araç mutlaka gelir.” dedi.

Sistem arıza veriyor

Atatürk İletişim muhabiri akıllı durakların bir çoğunun arızalı olduğunu gözlemledi. Araçların geliş saatini gösteren monitörlerin çoğu bozuk ya da kullanılamaz halde. Toplu Taşıma Şube Müdürü Mustafa Koç, sorunların sistemden, araç vericisinden, sistemin sahibi Asis firmasından kaynaklandığını, elektriksel veya iklimsel sorunların da olabildiğini belirtti. Sorunların minimuma indirilmesi için gerekli çalışmalar yapıldığını söyleyen Mustafa Koç, “İnsani faktörlerin önlenmesi için kamera, iklimsel faktörlerin önlenmesi için dış bir pano ve sistemsel verilerin önlenmesi içinde ilgili firmayla görüşmelerimiz devam ediyor. Ama sorun muhakkak olur, biz bu sorunları en asgariye ve vatandaşların mağdur olmayacağı düzeye indirmek istiyoruz. Sorun olabilir çünkü biz günde 175 bin ile 200 bin arası insan taşıyoruz.” diye konuştu.

Bir akıllı durağın maliyetinin 70-80 bin lira civarında olduğunu belirten Koç, maddi değerleri yüksek olduğundan duraklara zarar gelebileceğini söyledi.

>> Ahmet Fakir

Sigarasız yaşam, KOAH'sız hayat

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Nafiye Yılmaz, KOAH'ın ölüm nedenleri arasında Türkiye'de üçüncü sırada olduğunu belirterek bu hastalığa yakalandıktan sonra kesin bir tedavi yönteminin olmadığını, yapılan tedavi ile hastayı rahatlatmanın ve hastalığın ilerlemesinin durdurulmasının amaçlandığını söyledi. Yılmaz'ın verdiği bilgiye göre, çok ağır KOAH'lı hastalar sürekli olarak günde en az 15 saat oksijen kullanmak zorunda. Kanda oksijen seviyesi tehlike sınırının altına inmiş olan hastaların uzun süreli oksijen tedavisi almaları, hem şikayetlerini azaltıyor hem de yaşam kalitelerini artırıyor. Çünkü KOAH'da ortaya çıkan sorunların önemli bir bölümü vücudun yeterince oksijen alamamasından kaynaklanıyor.

Hastalığın asıl ve en önemli nedeninin sigara kullanmak olduğunu vurgulayan Yrd. Doç. Dr. Nafiye Yılmaz, “KOAH hastalarının yüzde 90'ında tütün ürünleri kullanımı veya dumana maruz kalmadan kaynaklanıyor. Bunun dışında, ısınma, yemek pişirme gibi sebeplerle kapalı ortamda odun, kömür gibi organik yakıtların kullanılması, dumanının

solunması veya bazı meslek gruplarında toz, duman ve zararlı gazlara maruz kalmak da hastalık için risk oluşturmaktadır. Yaşadığımız şehrin hava kalitesi KOAH hastalığına neden olabileceği gibi, daha çok hastalığın seyri ve atakların sıklığında etkin rol oynamaktadır” diye konuştu.

Kış mevsiminde risk altında

KOAH mevsimsel değişikliklerden etkilenen hastalıkların başında geliyor. Yazın ısı ve nem artışından etkilenen KOAH hastaları sonbahar ve kış dönemlerinde ciddi ataklarla karşılaşılıyor. Çünkü bu hastalar soğuk havaya uyum zorluğu yaşıyor; dirençleri düştüğü için de enfeksiyonlara yatkınlıkları artıyor. Soğuk havalarda iç mekanların yeterli miktarda havalandırılmaması, grip ve benzeri solunum yolu enfeksiyonlarının daha çok yayılmasına neden oluyor. Yrd. Doç. Dr. Nafiye Yılmaz, “KOAH hastaları kış mevsiminde birçok bakımdan risk altındadır. Yağışlı, sisli, soğuk havalar bu hastalarda şikâyetleri artırmaktadır. Kışın soba ve kaloriferlerin yanmasıyla bacalardan ortama dağılan dumana bağlı hava kirliliği bronşitli hastalarda krizlere neden olabilmektedir.

Yine soğuk, yağış nedeniyle ev içi, iş yeri gibi kapalı mekânlarda daha çok zaman geçirilmekte buna bağlı olarak kapalı alanlarda içilen sigara ve ısınma amaçlı yakıtlardan çıkan oda havası kirliliği hastalığın kontrolünü zorlaştırmaktadır.” dedi.

Günlük egzersiz önemli

Yılmaz, KOAH hastalarının daha rahat nefes almaları için günlük yaşam alışkanlıklarını düzenlemelerinin yanı sıra düzenli olarak egzersiz yapmaları gerektiğini belirterek, düzenli olarak yapılan egzersizler ile hastanın daha rahat bir hayat sürdürebileceğini söyledi. Yılmaz, “Kronik solunum sıkıntısı hastanın günlük aktivitesini azaltmakta ve günlük yaşamında bağımlılık yaratmaktadır. İlaçların etkilerinin sınırlı olduğu bu gibi durumlarda egzersiz uygulamaları son derece yararlı olmaktadır” diye konuştu.

40 yaş grubu daha fazla risk altında

KOAH genellikle 40 yaşından sonra belirtmeye başlıyor. KOAH teşhisi konan kişilerin büyük çoğunluğu halen sigara içen veya çok uzun süre sigara içmiş ve bırakmış kişiler oluyor. Hastalık sinsi ilerlediği için ve sigara bağımlıları öksürük, balgam

çıkarma gibi şikâyetleri önemsemedikleri için hastalığın teşhisi gecikiyor. Yrd. Doç. Dr. Nafiye Yılmaz, “Sigara içen her beş, altı kişiden birinde KOAH gelişmektedir. Ülkemizde 20 yaş üstündeki kişilerin en az yarısı sigara bağımlısıdır. Dolayısıyla bizim gibi sigara içme alışkanlığının çok yaygın olduğu ülkelerde KOAH önemli bir halk sağlığı sorunudur. Ülkemizde en iyimser tahmin ile 5 milyon KOAH'lı vardır. Fakat bu hastaların sadece az bir kısmı teşhis edilmektedir.” dedi.

>> Adnan Çapkan

KONARGÖÇER HAYATLAR

■ Hayvancılık bakımından bölgenin en cazip şehirlerinden biri olan Erzurum, otlakları ve geniş bozkırlarıyla birçok konargöçerin yaşantısına tanıklık ediyor. İlkbahar ile başlayan “ekmek yolculuğu”na çıkanlar, Erzurum’un Yağmurecik Köyü Yaylası, Teke Deresi Yaylası gibi verimli alanlarına yöneliyor. Konargöçerler şartlardan genel olarak memnun.

Süleyman Armağan

Doğu’da hayvancılık sektörünün mihenk taşlarından biri olan Erzurum, her yıl yüzlerce göç almaya devam ediyor. Yüksek rakımlı meraları ve yaylaları ile Erzurum, özellikle hayvancılık ve yaylacılık bakımından da büyük bir potansiyele sahip. Bu avantajlı durumdan yararlanmaya çalışan yüzlerce konargöçer ise soluğu Erzurum’da alıyor. Koca bir yılın neredeyse yarısını dağlarda ve yaylalarda hayvanlarına bakarak geçiren konargöçerler “ekmek parası” diyerek yola çıkıyor ve zaman zaman zor şartlarla karşılaşmalarına rağmen bu geleneklerini yıllardır sürdürüyorlar.

Bu hikâyelerden birisinin başrolünde Elazığ’ın Palu ilçesinden Erzurum’a gelen Septi Aşireti var. Aşiretin en yaşlısı İbrahim Septi (72) Erzurum’u sevdiğini söylüyor. Her yıl hayvancılık için buraya geldiklerini belirten Septi, “Hayatımı idam ettirmek için başka bir yol seçip ailemi de bu yolda yürütebilirdim. Fakat dağlar, bozkırlar benim için vazgeçilmezdir. Yaşamın kendisidir. Herkesin yürüdüğü yollarda yürümeyenlerin evrenidir dağlar. Dağ deyince taş toprak yığınlarını, üst üste yığılmasını anlamamak gerekir. Dağlar yorulup güçlenerek, görüp tanıyarak, bulup güçlenerek insanının yaşamını zenginleştiren bir serüvendir. Bizi Erzurum yaylalarına çeken tüm bunlarla birlikte bitki çeşitliliği, su bolluğudur. 500 koyun ve 200 keçimiz var. Hayvanlarımız için burada yeterli verimli otlak

alanlar mevcut. Ayrıca Teke Deresi Yaylası’nda ağıl olarak kullanılan çok sayıda yapı var. Çadırlarda biz ağıllarda ise koyun ve kuzular soğuk havalarda kalıyorlar. Günlük ihtiyaçlarımızı karşılamak için hindi ve tavuk gibi kümes hayvanları besliyoruz. Bunun yanı sıra yaylacılık faaliyetlerinden elde ettiğimiz ürünleri pazarda satarak, ihtiyaçlarımızı karşılıyoruz” diye konuşuyor.

Olumlu tabloya rağmen aşiret lideri, açık havada yolculuklarla ve mücadelelerle geçen yorucu ve zorlu yaşamlarının olduğunu belirtiyor. Kışın sonlarına doğru geldikleri Erzurum’da soğuktan dert yakınan İbrahim Septi, ayrıca sağlık ve eğitim sorunları yaşadıklarını da söylüyor. Septi, okul çağında olan 30 kadar çocuk olduğunu ifade ederek şunları belirtiyor: “Gönüllü öğretmenler veya taşımali eğitimle sorun çözülebilir. Ayrıca belli yaşın üstündeki kadınlarımız da okuma, yazma bilmiyor. Yıllarca bizim peşimizden göçebe hayatı yaşayan kadın ve çocuklarımız, eğitim alamadı. Bunun yanı sıra yaylalarda çobanlık hariç tüm iş yükü kadınların sırtında. Hayvanların sağılarak süt elde edilmesi, peynir ve yağ yapılması, çocukların bakımı, çadırların temizliği, çamaşırların yıkanması... Erkekler de gün boyu hayvanların çobanlığını yapıyor. Kışın sonlarına doğru geldiğimiz için de hava buralarda bayağı soğuk oluyor. Dağ ve yaylalarda bu soğuk daha da artıyor. Tüm bunlara bağlı olarak sağlık sorunları

durumda olan ve her gün gidip gelmesi gereken hastalar için bu mesafe ciddi bir sorun oluşturuyor. Sağlık sorunlarının çözümü için ise gezici sağlık ekiplerinin daha sık yaylalara gelmesi ve hastaları takip etmesini istiyorum”

Yetkililer İbrahim Septi’nin değindiği sorunların farkında. Erzurum Tarım İl Müdürlüğü’nden Çevre Mühendisi Canan Köse konar-göçer yaşam tarzının yörük kültürünün önemli bir parçası olduğunu belirterek, “Günümüz koşullarında birçok sorun ve engel mevcut. Göç alanları, göç yolları ve göç güzergâhları gibi alanlarda çalışmalarımız olacak. Konar-göçerlerin sağlık problemleri, sosyal güvence problemleri başta olmak üzere birçok sorunları mevcut. Bunların hepsi genel sorun, çözüm için sivil toplum örgütleriyle eş zamanlı icraatlarımız olacak.” diye konuştu

Ziraat Mühendisi Ebru Kopan’a göre ise bu konu, üzerinde ciddi adımlar atılması gereken bir sorun. Özellikle konar-göçerlerin sağlık sorunlarına dikkat çeken Kopan, “İnsan hayatı ciddi bir mesele. Konar-göçerlerin ciddi sağlık sorunlarıyla karşı karşıya kaldıklarını biliyoruz. Başta bu konu olmak üzere birçok alanda projelerimiz var. Bunları en kısa zamanda hayata geçirmeyi amaçlıyoruz. Bu çok eski ve tarihi bir kültür. Aynı zamanda o insanların gelir kapısı. Yakın zamanda somut adımlar atılacak.” sözlerini kaydetti.

İbrahim Septi ve aşireti gibi onlarca insanın başa çıkmaya çalıştığı bu sorunlar, en kısa zamanda çözüme ulaştırılacağı benziyor. Her şeye rağmen konar-göçerler ekmeklerinin peşinde uzun yolculuklar yapmaya da devam edecek gibi görünüyor.

Ev işçileri hak arayışında

Ev işçisi olarak her dilde yer alan kadınlar Türkiye’de hep sorunlu alanda görüldü. Verilere göre 1 milyon 300 bin ev işçisi var fakat bu kayıtlı olan. Kayıt dışı çalışanlar her gün bir tehditle karşı karşıya kalıyor. Ev İşçileri Dayanışma Sendikası (EVID-SEN), 2012 yılında tehlikeli ve sigortasız çalışma koşulları nedeniyle 51 kadının evlerde, işyerlerinde öldüğünü belirtiyor. 400’den fazla ev işçisi tacize veya tecavüze uğradı. Üç bin işçi iş kazası geçirdi. 2016’ya kadar bu rakam daha da arttı.

Gündelikçiler ve ücretliler olmak üzere iki tür ev işçisi bulunuyor. Gündelikçiler, temizlik gibi belirli işlerde günlük olarak çalışıyor. Ücretliler ise tam zamanlı olarak çalışıyor, genellikle ev işlerini yapıyorlar ve ayrıca evdeki çocuk, yaşlı ve hasta kişilerle ilgileniyorlar. Gündelikçi ev işçileri, sosyal güvenlik kanunu kapsamında değil ve çok azının sigortası bulunuyor. Türkiye İstatistik Kurumu’na (TÜİK) göre kadın ev işçilerinin yüzde 94’ünden fazlası sigortasız çalıştırılıyor. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) işverenleri, ev işçilerine sigorta yapmaya teşvik eden programı başlattığında bir iyileştirme yapılmıştı. SGK, bu programa uymayan işverenlere karşı yasal yollara başvurmaya başladı.

“Ev işçilerine müjde” diye çıkarılan Torba Yasa ile çalışanlar ikiye ayrıldı; 10 günden az ve 10 günden çok çalışanlar olarak. Bir eve bir ayda 10 günden az gidiyorsan işveren seni sigortalamak zorunda değil. Bunun için de aynı eve haftada üç gün temizliğe gitmek gerekiyor. Ayrıca sigortalanan işçiler işverenden kupon alacak bankada bozdurduğunda yine işçiden kesilecek şekilde devlet yüzde 2 prim alacak. İşverenler sigortayı yapmamak için ev işçilerinin çalışma gün sayılarını düşürdü. Sigorta yapılan ev işçileri de, örneğin 15 gün çalışıyor ve sigortası 15 gün yapılıyor, geri kalan 15 gün için sigorta yapılmıyor. SGK tarafından borçlu sayılıyor.

Bu kadar sorun içinde ev işçilerine yardım amaçlı birçok sendika kuruldu. En etkili olanlar EVID-SEN, İMECE yollarına devam ediyor. Sendikalara üye olduktan sonra kadınların faaliyetleri daha gelişti. Sendika üyeliğinden sonra kendi benliğini kazanmış, hakkını arayan kadınların sayısı artmış.

Antalya İMECE ev sendikasına üye olan Minire İnal sendikaya nasıl üye olduğunu, sonrasını anlattı. Ev işçilerinin durumundan bahsetti. Kendisi de bir gündelikçi olan Minire İnal’la İstanbul’a İMECE toplantısı için geldiğinde buluşup konuştuk.

Ev işçisiyken başına gelen talihsiz olayı ve sendikaya nasıl başladığını ilk olarak buruk daha sonra heyecanlı şekilde İnal şöyle anlatıyor:

“Antalya turizm kenti biliyorsunuz, bu yüzden birçok işte çalıştım. Şu anda 50 yaşındayım ve 25 yaşından beri çalışıyorum. 3600 günü dolduramadım henüz, kimi yerde maaşım ödenmedi, sigortam yapılmadı... En son çalıştığım tekstil fabrikasında maaşlarımız ödenmedi, biz de direniş yaptık ve iş bıraktık. Yine işsiz kaldım ve ev işlerine başladım. 13 yıldır evlerde ofislerde farklı farklı yerlerde ev işçiliği yapıyorum. 5 Mart 2009’da cam silerken üçüncü kattan düştüm. Ondan sonrası hastanelerde çok ağır geçen bir dönemdi. Aylarca hastanede yattım, defalarca ameliyat oldum. Bu kaza bende kalıcı çok büyük hasar bıraktı. Bu kazayı yaşadktan sonra İMECE ile tanıştım. İMECE’nin bana çok büyük desteği oldu. Ben daha önce dava açamamıştım, yol gösteren yoktu. Benim davam şu anda bütün Türkiye’de izleniyor çünkü temsili bir dava. Ben bu davayı kazanırsam birçok ev işçisi kazanmış olacak. Mesela sendikamızın genel başkanı Ayten Kargın 9 yıl geriye dönük sendika hakkını kazandı. Buna benzer birçok dava var devam eden. İMECE Ev İşçileri Sendikası, bu anlamda birçok ev işçisinin yanında yer alıyor. Birlikten kuvvet doğuyor.”

>> Sinem Akar

Minire İnal

Hayalindeki gibi bir öğretmen oldu

■ Reva Mutafoğlu öğrencilerine farklı etkinlikler sunarak dersleri eğlenceli ve kalıcı hale getirmeyi başaran bir öğretmen. Zumba, cam boyama, satranç dersleri gibi birçok faaliyet bulunuyor. Mutafoğlu, “Ben şimdi hayal ettiğim gibi bir öğretmen oldum” diyor.

Elanur Kaya

Kendimizi dünyadaki en çok soruna sahip olan kişi gibi hissederken belki de en güzel şeydir sevdiğimiz öğretmenin dersine girmek. Her ne kadar öğretmenleri kafamızda sadece dersleri bize öğreten kişi olarak görsek de sadece dersleri değil hayatı da öğreten kişilerdir aslında onlar.

Öğrencilik yıllarında öğretmenlerini çok eleştiren, otorite ve disiplini karıştırdıklarını düşündüğünü ifade eden Reva Mutafoğlu, “Şimdi hayal ettiğim gibi bir öğretmen oldum. Kendine güvenen, kendinden emin öğrenciler yetiştiriyorum. Kendine değer vermeyen insanlar çevresine de değer vermez” dedi.

8 yıldır öğretmenlik yapan 30 yaşındaki Giresunlu Reva Mutafoğlu, yaptığı işin karakterine çok uygun olduğunu belirtirken dersleri daha zevkli, daha kalıcı ve renkli hale getirmek için öğrencilerine çeşitli etkinlikler yaptırdığını söyledi. Çocuklara sabah sporu için zumba yaptırıyor, kitap okuma ve paylaşma alışkanlıklarını kazandırmak için kitap ayracı yaptırıp kendi emeklerini hediye etmelerini öğretiyor. Bunun yanı sıra market ürünlerini yasaklayıp annelerinin evde yaptığı kek ve çöreklerle beslenmelerini tavsiye ediyor. Fen bilgisi derslerini bakkalda uygulamalı olarak işliyor ve daha kalıcı olmasını sağlıyor. Okul duvarlarına resim çizip çocukların okulu sevmesini sağlıyor, öğrencilerine satranç dersi de veriyor.

Hayat paylaşınca güzel

Öğrencilerinin hediyeleşmeyi öğrenmeleri için çeşitli etkinlikler yaptırdığını söyleyen Reva öğretmen “Aralık ayında tüm sınıflara hediye etmek için yeni yıl takvimi yaptık, tüm okuldaki öğrencilere keçe ile süslediğimiz kitap ayrıçalarını hediye ettik.

Kendi emeklerini hediye etmeleri paylaşma duygusunu geliştiriyor; bu da bencilliği yok ediyor. Hayat paylaşınca güzel” dedi.

Reva öğretmen, her sabah dersten önce öğrencilerine 10 dakika sabah sporu olarak zumba dansı yaptırdığını ifade etti. “Özellikle çocuklar için uygun bir dans olan zumba, esneklik, kuvvet, koordinasyon, denge ve çeviklik gibi faydaları ile çocukların gelişmesine de katkı sağlayacak. Bedenlerinin farkında olan ve yaşlılarına göre daha dinç bir vücuda sahip çocuklar yetişecek ve öğrencileri okul stresinden uzaklaştıracak. Takım çalışmasını öğrenme, yardımlaşma, iş birliği yapma, kurallara saygı gösterme grup kararları alabilme gibi becerileri geliştiriyor. Bu yüzden sabah sporu şart” dedi.

“Satranç konsantrasyonu artırıyor.

Satranç oynarken bir tek hedefe kitenirsin; böylece öğrencilerimiz hedef yönelimli olmayı öğrenirler.” diyen Reva Mutafoğlu, satrancın öğrencilerin okul ödevlerini ve notlarını geliştirdiğini belirtti.

En önemlisi sağlıklı bir vücut

Çocukların daha sağlıklı, üretken ve başarılı olmalarında sağlıklı beslenmenin yanı sıra hareketli bir yaşam sürmelerinin de önemli olduğuna değinen Reva öğretmen, “Özellikle öğrencilerimin beslenmelerine dikkat ediyorum. Sınıfımızda market ürünleri yemek yasak, evde annelerinin yaptığı kek ve börekleri yemelerinin daha faydalı olacağını düşünüyorum. Sınıfımızda beslenme tablomuz var. Sınıfta ara öğün olarak kızartmalar yerine haşlanmış ya da buharda pişirilmiş yiyecekleri tavsiye ediyorum. Çocuklarıma kuruyemişlerden faydalanmalarını öneriyorum.” dedi.

Fen ve Teknoloji dersinin öğrenciler üzerinde etkili olması için öğrencilerin yaparak, yaşayarak öğrenmesi ve günlük yaşamımızda kullanacağımız bilgiler olması gerektiğini söylüyor Reva öğretmen: “Günlük yaşamdan kopuk bilgi fayda sağlamaz

ve dersi sıkıcı hale getirir. Tabii bir de öğrencilere merak uyandıracak bilgiler verip araştırmaya sevk etmeli, araştırıp öğrencinin kendisi bulması için çalışmalıyız. Doğal olarak bu da öğrenciyi öğretimde aktif hale getirip kalıcılığı sağlamaktadır. Fen Bilgisi dersinde konumuz net ve brüt ağırlıktı; bak-kala gidip boş kavanozu tarttık; bu şekilde tartmayı öğrendiler. Sonra kavanozun içini doldurduk; brüt ağırlık oldu. Kendileri yaptıkları için çok daha iyi anladılar. Yapararak yaşayarak öğrenmek önemli.”

Çocukları özgür bırakın

Okulu daha renkli ve eğlenceli bir kurum haline getirmek için çocuklar ile birlikte okul duvarlarına resim çizen Reva öğretmen, “Çocuklar boyama yaparak kendi eserlerini ürettiklerinden boyama ve resim çocukların özgüveni artırır, çocukların odaklanma becerilerinin gelişmesini sağlar, çocukların hayal gücünü yansıttığı gibi yaratıcı düşüncelerini sağlar.” dedi. Cam boyama, okul duvarlarına çizgi film karakterleri çizme, yeni yıl takvimi ve kitap ayracı yaparak sınıflara dağıtma gibi etkinlikler yaptıklarını söyleyen Reva Mutafoğlu, “Çocukların hayal gücünü özgür bırakın.” tavsiyesinde bulundu.

550 çocuk ilik nakli bekliyor

Mukaddes Şahin

Kızılay tarafından Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) havuzuna kazandırılan verici sayısı geçen yıla oranla yüzde 5 artarak 180 bine ulaştı. Kök hücre nakli lösemi, anemi, kalıtsal metabolik hastalıkların tedavisi için birçok hastaya umut olurken TÜRKÖK projesi sayesinde ise hastanın kök hücreyi yurt dışında aramak yerine kendi ülkesinde bulma imkânı sağladı. 12 ilde yürütülen proje kapsamında hedefin 500 bin bağışçıya ulaşmak olduğunu söyleyen Kızılay Erzurum kazanım personeli Yuşa Karataşlıoğlu, “İlik nakli gönüllülük esaslı bir proje. Ülkemizde her 540 kişiden 1 kişi gönüllü bağışçı oluyor. Bu oran çok düşük. Halkımız bu konuda daha duyarlı olmalı.” dedi.

İlik nakli bir ameliyat değil

İlik naklinin damar yolundan, kemik iliği hücrelerinin bir makine aracılığı ile toplanıp yine damar yoluyla hastaya verilmesi işlemi gibi basit bir yöntem olduğunu ifade eden Karataşlıoğlu, “Kemik iliği nakli bir ameliyat değildir. Dikiş gerektiren bir kesik bile oluşturmaz.” dedi.

Kızılay’ın verilerine göre 3 bin 556 hasta ilik nakli bekliyor. Bunların 550’si çocuk. Karataşlıoğlu, “Umut bekleyenlerin umudu olmak için harekete geçilmesi gerekiyor. 18-50 yaşlarında 55 kilo ağırlığında sağlıklı tüm bireyler kök hücre bağışı yapabilir. Kök hücreler kısa bir sürede kendini yenileyebilir bir mekanizmaya sahiptir. Hiçbir yan etkisi de yoktur.” şeklinde konuştu.

TÜRKÖK ulusal doku bilgi bankasında kayıtlı gönüllü sayısı 180 bin. Taraması devam eden hasta sayısı 600 bin. Bağış sıralamasında erkekler yüzde 64.8, kadınlar ise yüzde 35.2’lik orana sahip. Karataşlıoğlu, “Uyumun gerçekleşmesi doğrultusunda tüm maliyet SGK tarafından karşılanıyor. Hastaya sıfır maliyetli bir hayat hediye ediliyor.” dedi.

Halkı bilinçlendirmenin donör sayısını artıracaklarını ifade eden Karataşlıoğlu; vatandaşları en yakın Kızılay şubesine uğrayıp kök hücre hakkında bilgi edinmeye ve gönüllü bağışçı olarak umut bekleyenlere kahraman olmaya çağırdı.

Erzurum’a 1 milyon kitaplık kütüphane

■ Kültür ve Turizm İl Müdürü Celal Almaz, Erzurum’a 1 milyon kitap kapasiteli bir kütüphane kurulacağını açıkladı. Etnografya Müzesi kurmak için çalışmalarına başladıklarını belirten Almaz, “dadaş” risalesi hazırladıklarını da ifade etti.

Celal Almaz

Kübra İpeksoy

Erzurum Kültür ve Turizm İl Müdürlüğüne atanan Celal Almaz, hayata geçirmeyi planladığı projelerini anlattı.

Erzurum’da önemli bir göreve getirildiğini ifade eden Kültür ve Turizm İl Müdürü Celal Almaz, “Öncelikle övündüğüm taraflarımdan bir tanesi, eğitimci olmam. Daha önceden televizyonculuk, gazetecilik yaptım. Spor, şiir, anayasa dalında kitaplarım var. Yani uzun lafın kısası yaptığım işlerin ortak paydası kültür. Bu yüzden getirildiğim bu kutsal göreve yabancı olmamakla beraber böyle bir göreve getirildik diye şımarmamak gerek. Tek gayemiz hayallerimizi birer iker gerçekleştirmek bunun içinde yoğun çalışıyoruz.” dedi. Almaz, eksiklikleri tespit ettiklerini, bundan sonra bunları tek tek gidereceklerini ifade etti.

1 milyon kapasiteli kütüphane

Kültür ve Turizm İl Müdürlüğündeki görevinin dördüncü gününde Ankara’daki İl Müdürleri toplantısına katıldığını söyleyen Almaz, uzun zamandır yapılmayan toplantının kendisinin dönemime denk gelmesinin önemine değindi. Almaz, “Katıldığım Ankara İl Müdürler toplantısında gör-

düğüm şey Erzurum’a yapılan pozitif ayrımcılık. Biz eksiklerimizi kendilerine sunduk. Bakanlık tarafından yalnızca üç ile 1 milyon kapasiteli kütüphane yapılacaktı. Bunlardan birisi de Erzurum oldu. Biz çalışmalarımıza başladık. Özellikle gençlerimiz için çok önemli bir proje gerçekleştireceğiz. Bunun için mutluyuz.” diye konuştu.

Etnografya müzesi yapacağız

Kısa sürede bir çok projeyi hayata geçirdiklerini ifade eden Celal Almaz, planını çizdikleri bir başka projenin ise Etnografya Müzesi olduğunu ve müzeyi tarihi eserlerle donatacaklarını söyledi. Almaz, “Erzurum tarihi bir şehir ve müzesinin yıkık duvarlardan olması sindirilecek bir durum değil. Mesela, Osmanlı döneminden kalma 76 tane tablo Ankara’ya götürüldü; o tablolar Erzurum’a ait. Ben kongremiz için o tablolarımızı geri alacağım ve müzemize asacağız. Bu projemiz kamuoyu tarafından da sahiplendi.” dedi.

Kültür ve Turizm İl Müdürü Celal Almaz, bir çok şehri betimleyen kültür envanteri olduğunu, Erzurum’u somut ifadelerle anlatan bir kitabın olmadığını belirtti. Almaz, “7 bin 28 maddelik Erzurum hakkında her şeyi içine alan bir kültür envanteri kitabı hazırlayacağız. Bunun yanında bir de “dadaş risalesi”. Kültür envanterimiz için çalış-

acak 146 isim belirledik. Her birine süre vereceğiz. Bunlar alanında uzman kişiler. Dadaş risalesi de bir başka çalışmamız. Dadaş kelimesi üzerine ne kadar çalışma yapılmışsa en iyi yapımı bulduk. O arkadaşımız daha ayrıntılı bir kitap çalışacak. Ve Türkiye’deki kütüphanelere göndereceğiz. Türkiye dadaş tanyacak.” diye konuştu.

Yeni hedefimiz Kargapazarı Şehitliği

Kargapazarı Şehitliğini tanıtmak ve ziyarette açmak istediklerini belirten Celal Almaz şöyle konuştu: “Ezineli Yahya Çavuş’u herkes bilir işte Kargapazarı Şehitliğinde de öyle bir tarih kokusu var. Sarıkamış’tan Erzurum’u kuşatmaya gelen Rus askerler Aziziye Tabyalarını geçemedikleri için Kargapazarı Dağından Tortum tarafına indiler. Oradan kuşatmaya çalıştılar. Ama başaramadılar. 350 askerimiz son kurşununa kadar 800 küsür Rus askerine karşı savaştı. Bu savaşa dair ham görüntüler var. Onların mezarları şu anda terk edilmiş. Eğer bakanlıktan onay almayı başarırırsak Türk ve Rus şehitliği için anıt yapacağız. Tıpkı Çanakkale’deki Azaklar gibi. Tarihte cesurca savaşmışız bu jesti yapmak bize bir şey kaybettirmez. Onları onore eder. Ve kendilerinin bunu karşılıksız bırakacağını zannetmiyorum. Bu zorlu günlerde böyle hareketler ülkemiz için önemli adımlar.”

Hastanenin açılış törenine katılan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik ve diğer davetliler servisleri gezerek yetkililerden bilgi aldılar.

■ Türkiye'nin önde gelen hayvan hastanelerinden biri Erzurum'da hizmete girdi. Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi bünyesindeki hastanede 7 gün 24 saat hizmet verilecek. Rektör Prof. Dr. Ömer Çomaklı, Erzurum ve çevresinde hayvancılık faaliyetlerinin yoğunluğuna dikkat çekerek, kendilerinin de 2023 hedefleri doğrultusunda bölge hayvancılığına destek olacaklarını söyledi.

Tam donanımlı hastane hizmette

Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi bünyesinde yapımı tamamlanan Hayvan Hastanesi hizmete açıldı. Açılış törenine Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik de katıldı.

Törenin açılış konuşmasını yapan Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yavuz Selim Sağlam, Hayvan Hastanesi'nin 7 gün 24 saat bölge hayvancılığına ve hayvanseverlere hizmet ettiğini söyledi. Sağlam, "Hastanemiz bugünkü kapasitesiyle gerek fiziki yapı, gerek personel ve teknolojik donanımıyla ülkemizin önde gelen hayvan hastanelerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Şu anda 20 profesör, 35 doçent ve yardımcı doçent, 15 araştırma görevlisiyle birlikte 70'ten fazla öğretim elemanı ile bölge insanımıza hizmet vermekteyiz. Teknolojik bakımdan çağdaş tıbbi cihazlarla donatılmış bir hayvan hastanemiz bulunmaktadır." dedi.

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, 2023 hedefiyle büyük devlet olarak geleceğe doğru yürüyüşüne katkılar

sunan güçlü üniversitelerden biri olduklarını vurgulayarak şöyle devam etti: "Erzurum ve çevre illerde hayvancılık yoğun olarak yapılmakta ve kırsal alanda çalışanlara istihdam sağlanmaktadır. Bölgemizin hayvancılık sorunları arasında: düşük verimli ırkların varlığı, yetersiz bakım ve beslenmenin yanı sıra hayvan hastalıkları ve tedavisi de önem arz etmektedir. Bu kapsamda hizmete açtığımız Hayvan Hastanesi'nin hayvancılık sektörümüze önemli hizmetler vereceğine inancım tamdır. Hastanemize yakın sürede hizmete alınacak Hayvan Ambulansı ve donanımlı ameliyathane özelliğiyle tam teşekküllü bir hayvan hastanesi olarak hizmet vermeye devam edeceğiz."

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik ise açılış konuşmasında, Erzurum'un yoğun göç veren bir il olduğunu hatırlatarak, "Arazi ve potansiyel bakımından baktığımızda Erzurum'un potansiyeli var. Binlerce, on binlerce Erzurumlu vatandaşımız İstanbul, Bursa ve İzmir'e varıncaya kadar buradan göç etmek zorunda

kalmış. Bunu geri çevirmemiz gerekiyor. 'Hadi gel köyümüze, şehrimize geri dönelim' anlayışını gerçekleştirmemiz gerekiyor. Yatırımlar bu geri dönüşü gerçekleştirecektir. Artık sayıları belli olan metropol şehirlerimizde yaşamın ve geçimin ne kadar zor olduğu dikkate alınırsa Erzurum gibi bir coğrafyada milyonların yaşamalarını mümkün hale getirmemiz gerekiyor." şeklinde konuştu.

Çelik, "Onun için sorumluluk alanımız tarım ve hayvancılık. Bu noktadan bütün vatandaşlarımızın tekrar bu geri dönüşü gerçekleştirip 'ben doğduğum şehirde daha rahat geçinebilirim' anlayışını hâkim kılmak için gerekli bütün destekleri verdiğimiz ve vereceğimizi herkesin bilmesini istiyorum." ifadelerini kullandı.

Konuşmalarının ardından Hayvan Hastanesi'nin açılışı gerçekleştirildi. Açılış

kurdelesini kesen Bakan Çelik, hastanenin vatana millete hayırlı olmasını diledi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik ve beraberindekiler, açılışın ardından Nene Hatun Kültür Merkezi'nde düzenlenen, Kırsal Kalkınma Yatırımları Toplu Açılış Töreni ile Genç Çiftçi Programı Hibe Desteği Çek Dağıtım Töreni ve Sektörel Ortak Akıl Toplantısına katıldılar.

>> İFHA

Ucuz hazır giyim, terziliği bitirdi

37 yıldır terzilik yapan Hakkı Yılmaz, bu mesleğe babasının yanında çırak olarak başlamış. Babasının vefatından sonra dükkanı devralmış ve hiç bir şeyi değiştirmeden devam ettiriyor. Hakkı Yılmaz işini çok sevdiğini her haliyle gösteriyor. Yılmaz'ın dükkanında pencere önündeki çiçekler hemen dikkati çekiyor. Erzurum gibi kışı sert geçen bir şehirde dükkanında çiçek bulunduran çok az kişi görürsünüz. Ama Hakkı Yılmaz dükkanını ve işini o kadar çok seviyor ki "Burası benim evim, ekmek tekmem. Çoğu zaman burada yatıp kalkıyorum." diye konuşuyor. Kendisiyle röportaj yapmak istediğini söylediğinde küçük bir tebessümle "Sabahtan beri işler kesat; ben de sohbet edecek birini arıyordum. Gel otur... Bir çay koyayım da içelim" diyerek o güler yüzüyle köşede duran piknik tüpüne çaydanlığı koydu ve geldi yanına oturdu. Biraz yalnızlığından dert yanarak yıllardır bu dükkanda yalnız olduğunu, çalıştıracak bir çırak bulamadığını, kendi çocuklarını bile dükkanına getirmekte zorlandığını söyledi.

Çırak bulamıyorum

Yetiştirmek için yaklaşık 10 yıldır hiç çırak bulamadığından yakınan Hakkı Yılmaz; terzilik işini kimsenin beğenmediğini, sıkıcı bulduğunu ve iyi bir meslek olmadığını düşündükleri için çalıştıracak bir eleman bulamadığını ifade etti. Fakat göz ardı edilmemesi gereken bir şey var ki o da terzilik yapan Hakkı Yılmaz'ın terzilik yaparak 4 çocuk büyüttü ve okutmuş olması. Bu mesleğe ilk başladığı yıllarda Yılmaz'ın komşuları çocuklarını yetiştirmesi için yaz tatillerinde terzi dükkanına getirmişler ama artık hiçbir çocuğun gelmediğini dile getiren Yılmaz, "Artık bu işi meslek olarak görmüyorlar. Herkes okuyacak diye bir şey yok. Herkes okursa sokakları kim temizleyecek, evdeki tamirat işlerimizi

Tekstil sektörünün gelişmesiyle terzilik mesleği yok olma tehlikesiyle yüz yüze geldi. Hazır giyimin terzilik mesleğinin önünü kestiğini belirten terzi Hakkı Yılmaz, zor günler geçirdiğini söyledi.

Burhan İrkilata

kim yapacak, kimse bilmiyor ki en çok para ticarete var." dedi. Sonrasında bana dönerek "Valla gardaş terzilik bence çok rahat iş; keşke sen de yapaydın da göreydin" diyerek gülümsedi...

Hazır giyim terziliği bitirdi

Bir zamanların gözde mesleklerinden olan terziliğin hazır giyime yenik düştüğünü belirten Yılmaz, "Hazır giyim

ve tekstiller terziyi etkiledi. Mesela tekstilde yetişen elemanlar terzilik de yetişen elemanlarla aynı değil. Biz sıfırdan yetişmeyiz. Konfeksiyonda yetişen elemanlara işi veriyorsun, makinalar dikeyor. Bu şekilde yetişen elemanlar başka bir şey dikmesini bilmezler. Şu an sıfırdan terzi yetişmiyor. Haliyle terzilik bitme noktasına kadar geldi." dedi. Yurt dışından gelen malların da terziliği sıkıntılı bir döneme soktuğunu söyleyen Yılmaz, "Ülke dışından kalitesiz pantolonlar 5-10 YTL'ye satılıyor. Bu malların ülkeye girişi terzi esnafını mağdur ediyor ayrıca, Artık vatandaşlar yeni elbise diktirmiyor. Pantolonun paçasını uzat, belini daralt gibi talepler geliyor. Artık yaptığım sökük, yırtık dikmek, pantolon paçalarını, ütü gibi işleri yapıyoruz; başka bir şey yapmıyoruz" diye konuştu. Konfeksiyonların vade imkanı sağlaması ve her sene bir moda çıkardığına gençlerin de modaya hevesli olduğuna değinen Yılmaz, "Eskisi gibi kimse terzilere gitmiyor. Gelenler de yaşı geçmiş olan ya da şişman olduğu için hazır giyimde elbise bulamayan veya istediği modeli bulamayanlardır." dedi.

Bayan terzilerimiz avantajlı

Bayan eleman çalıştırmak istediğini fakat hiçbir zaman bulamadığını söyleyen Yılmaz, "Şimdi yani bayan terzi her zaman için avantajlıdır. Çünkü bayanlar devamlı onu bilir, onun yanına gider. Bayan ölçüsünü bayana aldırarak ister, örneğin kapalı bayanlar. Mesela bizim burada bayan çalıştığı zaman farklı oluyordu. Dışarıdan gelen bayan girerdi terzimize. Bayan terzilerimiz avantajlı." sözleriyle konuşmasını tamamladı.

Hayvan Hakları Federasyonu (HAYTAP) İzmir temsilcisi Esin Önder, hayvan hakları konusundaki bilinçsizliğe dikkat çekti; kentleşmeyle birlikte sokak hayvanlarının yaşam şartlarının git gide kötüleştiğini belirtti. Önder, petshoplar aracılığıyla hayvanların alınıp sonradan sokağa terkedilmesi ni de eleştirdi.

Hayvanı satın al, sonra sokağa bırak! Olmaz!

Zehra Turhan

Kısa adı HAYTAP olan Hayvan Hakları Federasyonu, doğanın korunması ve hayvan hakları konusunda faaliyet gösteren çeşitli derneklerin bir araya gelerek oluşturduğu bir sivil toplum örgütü. Kuruluş, adını aldığı Hayvan Hakları Türkiye Aktif Güç Birliği Platformunun devamı niteliğinde. Federasyonun kurulmasından sonra da eski adı olan HAYTAP'ı kullanmaya devam ediyor. Halihazırdaki üye derneklerin 19'u Türkiye, biri Azerbaycan merkezli.

HAYTAP İzmir temsilcisi Esin Önder, federasyonun çalışmaları ile ilgili bilgi verdi; hayvan hakları konusunda yaşanan duyar-sızlığa dikkat çekti. Önder, moda halini alan cins yavru ticaretinin engellenmesi gerektiğini de dile getirdi.

HAYTAP olarak sokak hayvanlarına yönelik çalışmalarınız nelerdir?

Genel olarak var olan kötü durumu iyileştirmeye yönelik çalışmalarla ilgilenmekteyiz. Sokak hayvanlarına belediyeler tarafından

imkân sunulmasına aracı olmakta var olan bakım evlerinin koşullarını iyileştirmeye çalışmakta ve yeni bakımevleri açmak için mücadele etmekteyiz. Bu kapsamda halkı bilinçlendirme amaçlı sokak hayvanlarının beslenme ve su odakları için çalışmalar, hayvanat bahçeleri, petshoplar, sirkler, kürk ve deney hayvanları, av hayvanları konularında halkı eğitmek bilgilendirmek için bilbordlar, afişler, seminerler ve sergiler düzenlenmektedir.

Kentleşme sokak hayvanlarının durumunu nasıl etkiledi?

En çok göze çarpan konulardan biri de bu. Git gide her yer beton halini almakta, bu durum, bizim gibi, hayvanları da etkilemektedir. Hayvanların etkilenmesi demek ekolojinin etkilenmesi demektir. Var olan doğal ortamlarından kendilerinin isteği dışında bir çevreye sahip olmayı sokak hayvanlarının elbette kendileri tercih etmediler. Biz insanlar onlar adına da kararlar alır hale geldik. Bu kararlardan bizler kadar hatta bizden daha çok etkilenen sokak hayvanları oldu. Buradan yola çıkacak olursak belediye sınırları içinde yaşayan hayvanların durumları içler acısı. Genelde aç ve susuz kalan canlar, hava koşullarının yarattığı sorunlar ve bu sorunların sonucu olarak güçsüzlük, hastalık ve ölümlerle karşı karşıya kalıyorlar.

Petshoplar konusunda ne düşünüyorsunuz? Hayvanlar açısından ne anlam ifade ediyorlar?

Her gün yüzlerce hayvan ölüme terk ediliyor, ya da kötü yaşam koşullarıyla karşı karşıya kalıyor. Hayvan haklarını koruyan yasaların yetersizliği ve sokak hayvanlarına karşı işlenen suçların kabahatler kanununda yer alması nedeniyle birçok suç cezasız. Herhangi bir yaptırımla karşılaşabilmesi için hayvan sahipli olmalı, yani kişiye zimmetli mal kategorisinde yer almalı. Ancak burada da çok ciddi sorunlarla karşılaşılıyor. Toplumda yanlış bilinçlenme sonucu hayvanlar sokaktan muhtaç olanlar arasından değil petshop gibi sadece sevimli ve moda halini almış cins yavru hayvanların ticaretinin yapıldığı satış alanlarında gerçekleşiyor. Petshoplardan satın alınıp sonra sokaklara terk edilen her hayvanın kontrolsüz üremesi sonucu sapsiz hayvan

sayısı katlanarak artmaktadır.

HAYTAP olarak ilk önceliğimiz hayvanların haklarını korumak. Bu yüzden petshoplara karşı halk olarak mücadele vermeyiz şart. Hali hazırda petshopların hayvan ticaretine yön veren nitelikli satış alanları oldukları gözler önünde. Hayvan kaçakçılığı yapan bu örgütler yasaların cezai yaptırımının yetersizliğiyle az bir ceza ile bir şekilde işin içinden sıyrılmaktadırlar. Petshoplarda satılan hayvanların genelde sevimli, insanların ilgisini çeken nitelikte olması insanları cezbedip hayvan sahiplenmeyi para yoluyla sağlamaktadır. Bu büyük rantın yanında modaya dönüşen cins yavru hayvan talebinin artması ülkede petshop sayısının artmasına neden olmuştur.

Petshopların ve hayvan ticaretinin önüne geçmek için neler yapılabilir?

Her ne kadar yolun başında olsak bile insanlar bilinçlendiği sürece bu durum daha iyi hal almaya başlayacaktır. Evet dünya üzerinde ve ülkemizde oldukça fazla hayvan ticareti olmakta. Gizli yollarla veya gözle görülür şekilde hayvanlar ülke dışından hem de çok zor koşullarda getirilmektedir. Birçok hayvan o yolculukta poşetlerde taşınıp o koşullarda can vermektedir. İlk olarak hayvan ticaretinin önüne geçmek için nasıl ki ülke dışına hayvanlarla seyahat edemeyecek kadar yasal zorunluluklar varsa başka ülkelerde var olan bu yasal zorunluluğun bizim ülkemizde de geçerliliğinin ve uygulanabilirliğinin olması lazım. Bir diğer önemli unsur ise insanların bilinçlendirilmesi; küçüklükten başlayan hayvan sevgisinin modaya ya da bir heves haline dönüşmemesi için doğru bilgilendirmelerin yapılması ve bu bilgilendirmeler karşısında insanların aktif rol alması gerekmektedir. Petshoplar bir kediyi veya köpeği en 500 ile 1000 liraya satmaktadır. Hayvanların da eşyalar gibi alınıp satıldığı bu tür çıkar elde etmek isteyen firmaların varlığı tüm hayvan haklarına aykırı bir şekilde yasal düzenlemeler göz ardı edilerek sağlanmakta ve bu işten zararlı çıkanlarda sadece hayvanlar olmaktadır. Bu yüzden HAYTAP olarak petshop gerçeğine karşı bir olup hayvan ticaretiyle rant elde edilmesine karşı "Var Olmak Haktır" diyerek mücadelemizi sahada sürdürmeye her zaman devam edeceğiz.

Esin Önder

Çat'ın bütün sokak canları yolunu gözler

Manolya Bulut

Sokak hayvanı dediğimiz kedi ve köpekler, insanlar tarafından evcilleştirildi ve insanın olduğu her yere insanla birlikte geldi. Sokak hayvanlarının insanlık ile beraberliği neredeyse çağlar öncesine dayanıyor. Kediler insanlar tarafından 5 bin yıl önce köpekler ise 12 bin yıl önce evcilleştirildi. İnsanlar bu hayvanları yeri geldiğinde avlanmak ve güvenlik için yeri geldiğinde ise böceklerden, farelerden korunmak için kullandı. Onları kendi boyunduruğu altına sokarak insanın bakımına ve ilgisine muhtaç hâle getirdi. Sokak hayvanları neredeyse bizler olmadan yaşayamaz duruma geldiler. Şimdi ise onları yüzüstü bırakan insanlık bir kap su vermekten dahi aciz hâle geldi. Türkiye'nin batısında daha rahat koşullarda yaşayan sokak hayvanlarının durumu doğuda ise tam tersi. Özellikle sıcaklığın kışın -40 derecelere kadar düştüğü Erzurum'da vahşi hayvanlar bile zorlukla hayatta kalırken kediler ve köpekler ölümlerle burun buruna gelebiliyor. Onların karınlarını doyurmak, susuzluklarını gidermek çok basitken görmezden gelip sokak hayvanlarını kaderine

Yaşamının büyük bir kısmını sokak hayvanlarına adayan Semra Şimşek, "İnsan olmak yeterlidir düşküne, muhtaca yardım etmek için." sözleriyle açıklıyor onu harekete geçiren sebebi...

terk eden insanlık "artık vicdanın sesine kulak vermek için neyi bekliyor?" sorusunu akıllara getiriyor.

Almanya'dan Çat'a...

Semra Şimşek'in sokak hayvanları için yaptıkları ve ortaya koyduğu fedakarlık duyanları hayrete düşürecek türden... Erzurum'un Çat ilçesinde yaşayan ve evini sokak hayvanlarına daha rahat bakmak için ilçe merkezinden 5 km uzağa taşıyan Semra Şimşek, yaptıklarını insan olmanın gereği olarak niteliyor.

Erzurum Hayvanları Koruma Hareketi aktivisti olan Semra Şimşek aslen Artvin Ardıçlı. Türkiye'de örneğine çok az rastlanır sokak hayvanlarına sadece evini değil, yüreğini açan ve bu uğurda çok çile çeken ama asla yılmayan bir insan. Sokak hayvanlarına karşı olan sevgisi o kadar fazla ki Erzurum'un merkezinde yaşamayı geçin ilçe

Semra Şimşek

merkezinde yaşamaktan dahi vazgeçmiş Semra Şimşek. Halkın sokak hayvanlarından rahatsız olmasından hareketle onlara daha özgür bir alan tanımak için böylesine büyük bir fedakarlığa katlanmış. Onu harekete geçiren duyguyu şu sözlerle açıklıyor: "İnsan olmak yeterlidir düşküne, muhtaca yardım etmek için." Sokak hayvanlarına bakarken yaşadıklarını anlatan Şimşek,

"Evet, Çat'ta yaşadıklarımı bilerseniz, inanamazsınız. Ne yazık ki kızları çok ağır geçiyor, -60 derece neredeyse. Tipi başla-dığı günlerde 3 gün sokağa çıkmak, sokak kapısını açmak mümkün değil. Buz tutuyor her yer ama benim evde oturma gibi bir lüksüm yok tabi. Çok sıkı giyinip yollara düşmek zorundayım. Zira bütün Çat'ın sokak canları yolunu gözler. Yıllardır bu böyle. Genelde arabam donmuş oluyor, saatlerce onu çözmekle uğraşırım. Bazen pes ederim,

'Deli miyim, neyim! Biraz da başkaları düşünsün, uğraşsın!' diye söylenirim kendi kendime ama o masumları benden başkasının düşünmediği gelince aklıma; kaldığım yerden devam ederim." dedi.

Yasalar yeterli değil

Çocukluğunu Almanya'da geçiren Şimşek Avrupa'daki hayvan hakları mevzuatına değinerek, "Ne güzel ki Avrupa ülkelerinde yasalar çok sağlam. Ben Almanya'da yaşayan bir gurbetçi ailenin kızıyım. Hep bir kedi ya da köpeğimiz olmasını çok istemiş-tik ama babam hep yasalardan korkardı. O, 'Hayvanın başına bir iş gelirse nasıl hesap veririm ben hâkime?' derdi. Bu söylediğim olay 30-40 sene önce yaşandı. Aradan bunca sene geçmesine rağmen ne yazık ki benim canım ülkem hala sokaktaki canları katle-diyor, çok utanç verici. Bunun dinle imanla alakası yok ne yazık ki. Tek neden sağlam yasalar. Kaldı ki gerçek İslam'ı yaşasaydı tüm Müslüman ülkeler, o zaman bütün o Avrupa ülkeleri bizden örnek alırdı inanım. Bence Türk milleti diğer milletlerden daha merhametlidir ama bizde bu yasa tanımaz belediyeler, kısırlaştırmak yerine öldürme seçeneğini tercih ettiği müddetçe bu dava bitmez, 100 yıl geçse de." diye konuştu.

Meşin yuvarlağın

■ Futbol, günümüzde artık bir oyun olmanın ötesinde devasa bir endüstri. Varlıklı kulüpler güçlerine güç katarken, mütevazı takımlar da bu zorlu dünyada başarılarla ulaşmaktan ziyade artık ayakta kalmanın derdine düştü. Üstelik bu karanlık şu an için gittikçe büyümeye de devam ediyor.

Çıkıp kendi topumuzu oynayacağız" demecini birçok teknik direktörden duymak mümkün. Burada anlatılmak istenen oyun tarzı olsa da o takımların "kendi toplarını" egemenlerin alanı içinde oynuyor olmaları bir çelişki olarak varlığını sürdürmeye devam ediyor. Günümüz futbol ortamı öyle paraya boğuldu, öyle endüstrileşti ki artık bu gidişle küçük takımların kendi futbolalarını icra edeceği ligler, sahalar, rakipler de olmayacak. Her şeye rağmen bu çirkin gidişata dur diyen futbol sevdalıları da var. Gazeteci, yazar ve akademisyen Dağhan Irak, Hükmen Yenik! adlı kitabını "...oyun oynamak, insanın doğasında var ve futbolu güzel yapan bu. İnsan, insana ait olana özlem duyduğunda, o zaman yeni bir futbol inşa etmekten bahsedebiliyor olacağız. Hükmen yenik olduğumuz bu maçın rövanşını oynamak o zaman

Murat Kaya

mümkün olacak." diye bitirir. Son dönemde FIFA merkezli krizler gözler önüne serilince futbolun büyük bir kopuş yaşayacağını düşünmeyenler yok değil. Lakin günümüzün bu suni havası bir müddet daha devam edecek gibi görünüyor. İşte tam da bu noktada sistemin sürüp gitmesine razı gelmeyenler devreye giriyor. Futboldaki parasallaşmaya, güç dengesizliğine, küfre, cinsiyetçiliğe, homofobiye, ayrımcılığa karşı birer birer "alternatif futbol ligleri" kuruluyor. Bu ligler profesyonel futbolun baskısı altında sesini duyuramayanların kaçış imkânları olmaya başladı. "Oyunda ben de varım" diyen her futbol sevdalısının harcında emeğinin olduğu bu topluluklar gelecekte futbolun karşı karşıya kalabileceği olası bir krize karşı cankurtaran olabilirler.

Peki, alternatif futbol liglerine oyunun fikir insanları nasıl bakıyor? Strasbourg Üniversitesi öğretim üyesi ve yazar Dağhan Irak, bu liglerin bir itiraz etme hareketi olduğunu belirterek şunları aktarıyor: "Yönetenler özellikle Gezi sonrası tribünleri temizleme hareketine başladılar. E-bilet bunun en büyük sopası. Sistematiği bir şekilde neredeyse tüm muhalif sesleri bastırdılar ve "başka futbol" isteyenler de kendilerine dayatılanları reddetme hareketine giriştiler. Bunu sadece iktidar karşıtlığı olarak görmemek lazım. Spor yöneten baronların işi getirdiği tablo ortada. Bu sahte dünyaya karşı da bir çığlık hali aslında."

Spor yazarı Bağış Erten'e göre alternatif ligler hak ettiği değeri bulamıyor. Böyle bir işin Avrupa'da ya da ABD ve Kanada gibi ülkelerde baş tacı edileceğini, bizim gereken kıymeti hala vermediğimizi düşünüyor. Türkiye'nin bu liglerin önemini belki de yıllar sonra kavrayacağına ve bunun da ileride çok geç olabileceğine işaret ediyor.

Aslında gerçek futbol bu

Yazar Tanıl Bora ise bu liglerin futbolun ilk halini günümüze taşıma konusunda önemli bir araç olduğunu dile getiriyor. Bora, "Hani klasik bir tabir vardır. Şenol Güneş de zaman zaman kullanır; 'Futbolu eskiden açlar oynar, zenginler izlerdi. Şimdi zenginler oynuyor, açlar izliyor' gibisinden. İşte bu ligler aslında İngiltere'de 1800'lü yılların ikinci yarısında doğup yükselişe geçen bu sihirli oyunun gerçek halini yansıtıyorlar. O zamanlar fabrika işçileri sahip oldukları tek boş gün olan pazar günlerinde hoşça vakit geçirme amacıyla top tepti. Zamanla iş öyle bir hale geldi ki haftanın 7 günü dünyanın her yerinde futbol maçları düzenleniyor. İşte bu ligler de yeniden futbolu "pazara çekmenin" davasında. İnsaniyet bakımından olması gereken de bu. Futbol amatör bir ruhla ve çıkarsız oynanmalı. 3 günde bir maç yapılması tam da insanı robotlaştıran, köleleştiren kapitalizmin işi" diyor.

Yakın bir zaman için günümüz endüstriyel futbol ortamının büyük devrimlere şahit olacağı konusunda umutlar pek yüksek değil. FIFA, yaşadığı Blatter krizini atlatmış görünüyor. Hâlâ büyük kitleler maçlara gitmeye, taraftar ürünleri satın almaya, televizyon yayınlarına abonelik yaptırmaya, elektronik bilete başvurmaya devam ediyor. Olur da bir gün insanlar bu uykudan uyanırsa işte bu ligler çölde vaha gibi kurtarıcı olacaklar.

Son söz Karşı Lig takımı Çapul-tura'dan Erdem Yücesoy'un: "İlla ki anlayacaklar. Bizim oynadığımız futbolun öz futbol olduğunu mutlaka anlayacaklar!"

Dağhan Irak

Alternatif futbol ligleri içinde yapılması bakımından en dikkat çeken oluşum Efendi Lig. Kendilerine ait internet siteleri var ve burada anlık bilgiler, skorlar, haberler paylaşılıyor. Ayrıca ligin maç skorlarına mackolik.com adlı canlı skor sitesinde de yer veriliyor. Üstelik ligin takımları maçlarını Beylerbeyi 75. Yıl Stadyumu'nda oynuyor. Bu özellikleri sebebiyle bazı alternatif lig sevdalıları tarafından eleştirilse de AC Nevzade'den Erim Ünal bunlara katılmıyor. Ünal, "Nihayetinde bizim ligin hamurunda paranın p'si yok. Maçkolik ile yaptığımız ortaklık ise tamamen kar amacı gütmeyen bir anlaşma. Bununla ücret akışı söz konusu olamaz. Ki zaten hepimiz işinde gücünde insanlarız. Sadece ama sadece futbolu seviyoruz. Futbolun daha insani bir yapıya kavuşmasını arzuluyoruz." diye karşılyor eleştirileri.

Ligin mottosuna bakınca Ünal'ın haklı olduğu görülüyor. Lig, "Kim bilir belki de futbolun geleceğinde ümit vardır. Belki de futbolu ve dünyayı EFENDİLİĞ kurtaracaktır" şeklinde bir slogan seçmiş kendisine. Keyfekeder FC oyuncusu Cenap Bıyıklı da şu sözlerle destekliyor durumu: "Bizler burada yakın çevresindeki fanatik arkadaşlarından bıkmış, sinirden dostlarının kalbini dahi kırabilen sözde taraftarlardan usanmış kişileriz. Ümit ediyoruz ki bu vahşi sistem bir yerden sonra dağılacak. İnsanlar 'ne yapıyoruz biz ya?' sorusunu soracak. Ve işte orada Efendi Lig'in ve tabi ki diğer liglerin ne kadar kıymetli bir iş yaptıkları belli olacak. Hem bakarsınız Spor Toto Süper Lig'in yerini alırsınız."

Efendi Lig'de 14 takım yer

alıyor. Bu takımlar: Büyük Avlu, Bordreaux JB, Keyfekeder FC, Football Bro's Utd., Spartakİstanbul, FC ST. Noulı, Nevarkuzen SK, Son Baskı FK, Yaşar Ustalar FC, Sadri Alışık KM, Atletico Hybrid, Fire Dryer FC, AC Nevzade ve AKUT şeklinde. Lig 13'er haftalık iki devreden toplam 26 hafta oynanıyor. Galibiyete iki, beraberliğe bir puan veriliyor. Normal sezon sonunda ilk 3 sırada yer alan takımlarla son 4 sıradaki takımlar 7'li bir grup, ortada kalan 7 takım da bir diğer grup olmak şartıyla play-off aşamasına geçiliyor. Gruplarında ilk dörde giren 8 takım çift maçlı eleme usulüyle çeyrek ve yarı final mücadeleleri veriyor. Çift ayaklı eşleşmelerde skor değil sonuç önemli. Örneğin ilk maç 2-0 kazanan takım, rövanşı 1-0 kaybederse tur atlamıyor, maç penaltılara gidiyor.

Bu ligde maçları yöneten bir hakem de mevcut. Ve o isim de Halil İbrahim Dinçdağ. Eşcinsel olduğunu açıkladıktan sonra Türkiye Futbol Federasyonu'ndan ihraç edilen Dinçdağ, tüm karşılaşmalarda düdük çalıyor. Hakem Dinçdağ hayatındaki en rahat maçları Efendi Lig'de yönettiğini söylüyor ve ekliyor: "Bir kere oyuncuların sana saygısı var. Kararlarımıza itiraz çok nadirdir. En önemlisi de maç öncesinde eyyam stresi yaşatan bir federasyon ve onun yozlaşmış yöneticileri yok. Kafam hep rahat. Bu durum bir fark etseler bizim Süper Lig hakemlerine de yarayacak ama gören yok ki!"

Halil İbrahim Dinçdağ sadece düdük çalıp faul vermiyor. Kart da kullanıyor. Tabi akıllara hemen bundan daha doğal ne olabilir sorusu

Halil İbrahim Dinçdağ

geliyor. Lakin Efendi Lig'de kart düzeni biraz farklı. Sarı ve kırmızıya ilaveten yeşil kart da var. Oluşumun resmi internet sitesinde kartlar şu şekilde tanımlanıyor: "Sarı Kart: Oyunun normal gidişatını etkileyecek durumlarda gösterilen karttır. Maç içerisinde bir oyuncunun gördüğü 2. sarı kart yeşil karta döner. Kırmızı Kart: Rakibi sakatlamaya yönelik sertlikte ve/veya kasti yapılan fauller (gole giden topu el ile kesmek, gole giden oyuncuya faul yapmak vb.) hakemin kırmızı kartı ile oyuna müdahale etmesini gerektirecek hareketlerdir. Kırmızı kart gören oyuncu sahadan ayrılır ve takımı mücadeleyi 1 kişi eksik devam ettirmek durumunda kalır. En az 1 maç cezası olan kırmızı kart gören oyuncunun akıbeti Vicdan Kurulu'nun alacağı karar doğrultusunda belirlenecektir. Yeşil Kart: Bu uygulama ise "mızımız" olarak adlandırabileceğimiz oyunun akışını gerek fiziken gerek zihnen engelleyen kişilere hakem ve gözlemcilerin inisiyatifinde uygulanacaktır. Yeşil kart gören oyuncu maça bir daha girmemek üzere oyundan çıkar ancak takımın sahadaki oyuncu sayısında herhangi bir eksilme olmaz. Yine en az 1 maç ceza alacak olan yeşil kart gören oyuncunun akıbeti Vicdan Kurulu'nun alacağı karar doğrultusunda en az 1 maç ceza alacak olan oyuncunun akıbeti belirlenecektir."

Öte yandan Efendi Lig, ünlü isimlerin de yer aldığı bir organizasyon. AC Nevzade'de, Eski Fenerbahçe Tercümanı Samet Güzel, şef Arda Türkmen, oyuncu Nihat Altınkaya; Atletico Hybrid'de, Gripin'in solisti Birol Namoğlu, yazar Doğu Yücel, spor yazarı Ahmet Çakır, müzisyen Koray Candemir ve Mor ve Ötesi'nin solisti Harun Tekin bu isimlerden bazıları.

Tanıl Bora

öteki hali

■ Egemen futbol anlayışının dayatmalarına karşı direnen gerçek futbol tutkunları kendi alternatif liglerini kurmaya başladılar bile. Efendi Lig, Özgür Lig, Gazoz Ligi, Karşı Lig bunlardan bazıları...

İstanbul'da kasım ayının son günleri. Kar henüz uğramadı ancak insanı ürperten esintiler de artık yazın geride kaldığını belli ediyor. Kadıköy'ün Kalamış semtindeki Kadıköy Belediyesi Gençlik Merkezi'nde birbirinden renkli formalar kıyasıya mücadele içinde. Tel örgülerle çevrili sahanın kenarlarında içeride mücadele eden takımlarından farklı formalar taşıyan emekçiler büyük bir heyecan içinde. İşte burası; Karşı Lig.

Karşı Lig, Mart 2014'te santra yapan bir aile. Kendilerini "Endüstriyel futbola, ırkçılığa, milliyetçiliğe, cinsiyetçiliğe, her türlü nefret söylemi ve ayrımcılığa KARŞI LİG" olarak tanımlıyorlar. Buradan hareketle ligde ter döken futbol tutkunlarının "dertlerini" anlamak zor değil. Ligin fikstür ve sosyal medya sorumlusu Bertan Ekinci de bu noktaya değiniyor. Ekinci, para kokulu profesyonel futbolda gözü dönmüş teknik adamların ve futbolcuların hataya tahammülsüz olduklarını ve karşısındakilere saygılı olmadıklarını vurguluyor ve ekliyor: "Bizler burada sinir stres olmadan sadece ama sadece futbolun tadını çıkarıyoruz. Pas vermedi diye sövmek, golü kaçırdı diye hakaret etmek bizim 'kitabımızda' yok. Hani olmaz da diyelim böyle olumsuzluklar yaşandı, işte o zaman o futbolcuyla ihraç ederiz. Esasında niye olmaz? Çünkü bu lige gelen futbolseverler ekranlarda izledik-o ısıltılı dünya-hengâme-bıkmış ki-de Karşı gibi."

Ligde 16 takım ter döküyor: Selamsız Bandos, Forza Yeldeğirmeni, Keskesor, Çapul-tura, Spartakİstanbul, Karşı Semt, Kuzguncuk Bostan Celtics, Cafer İdman Yurdu, Beleştepe, Queer Park Rangers, Barikat/Mor Barikat, Altı Üstü Eğitim-Sen, Mülksüzler, Karşı Radyo, Fahrenayt 451 ve Famsızlar. Ligin ilk yarısı 9 hafta, ikinci yarısı ise 6 hafta oynanıyor. Ekipler sezonda birbirleri ile bir kez karşılaşılıyor. Maçlar 15'er dakikalık iki devre halinde ve hakemsiz! Bu durum ligin manifestosunda da belirtilmiş: "Aktif lisanslı oyuncu oynatmak konusunda Karşı Lig olumlu bir eğilim taşımamaktadır. Karşı Lig daha

çok 'mahalle futbolu' ruhunun modern versiyonunu inşa etme çabasını gösterir. Dolayısıyla 'senin oyuncun da öyle diyor' dendiğinde hakeme ihtiyaç duymaz, hatta 'oyuncun öyle diyor'a, sonsuz bir güven duyar."

Alternatif futbol liglerinin en büyük özelliği olan karma takım yapısı burada da mevcut. Takımlarda erkekler ve kadınlar bir arada maç yapabiliyor. Beleştepe'den Açelya Kirezci'ye göre olması gereken bir durum bu. Oyun, insan ürünü olduğu için nasıl ki çocuklukta ortak hareket ediliyorsa yetişkin halde de bir olunabilir. Üstelik sahada kadınların varlığı erkeklerle herhangi bir zoraki kibarlık da yaptırmıyor. Mücadeleler

şüp-

Karşı Lig içinde hesiz Forza Yeldeğirmeni'ne ayrı bir parantez açmak gerek. Takımın kalesini bir dönem gazeteci Nuh Köklü korumuştur. Köklü, 17 Şubat 2015'te Kadıköy'de arkadaşları ile kartopu oynarken, dükkânının vitrinine kartopu geldiğini gerekçe gösteren esnaf Serkan Azizoglu tarafından bıçaklanarak öldürülmüştü. Azizoglu, 27 Mayıs 2016'da müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Olay sonrası büyük bir acı yaşayan Yeldeğirmenliler buna rağmen mücadeleyi bırakmamış. "Kızgındık, öfkeliydik. Bırakmayı düşündük ama yapmadık. Nuh'un davasını yeşil sahada da sürdürmek boy-numuzun borcuydu. Attığımız her golü, aldığımız her galibiyeti ona adadık. Dava süresince katilin yakınları her türlü açığı denediler ama başaramadılar. Cezasını çekmesini umuyoruz" diyor takımın futbolcularından Tanju Kara.

Cafer İdman Yurdu oyuncusu Betül, 10 numara oynayan bir maestro. Bu lige duyduğu sevgi, istekli ses tonu ve ışıldayan gözleri ile anında fark ediliyor. "Bu lig benim bir kadın futbolcu değil futbolcu olduğumu hissettiren anlayışa sahip. Saygılarımız zoraki değil içten olduğu için herkes rahat burada. Valla bu ligi bacaklarım izin verdiği müddetçe hiç bırakmayacağım" sözleri ile açıklıyor düşüncelerini.

Gazozuna heyecan: Gazoz Ligi

Cocukluğunuzda gazozuna yaptığınız maçları hatırlar mısınız? İşte o günleri anımsatan, İstanbul'un bir başka alternatif futbol adresi de Gazoz Ligi. 2010 yılında, "Başka futbol mümkün" şiarı ile yola çıkan lig bugünlerde merhum eski futbolcu Metin Kurt'un "Futbol borsada değil arsada güzel" sözünü kendisine hedef olarak seçmiş. Lig 15 takımdan oluşuyor. Maçların 30'er dakikalık iki devre halinde oynandığı bu ligde her takım birbiri ile iki kez karşılaşılıyor. 28 haftalık heyeca-

nin ardından sıralaması ne olursa olsun CentilmenLig'de sonuncu olan takım hariç diğer 14 ekip play-off'a kalıyor. CentilmenLig ise Gazoz Ligi'nin disiplin sıralamasının olduğu yer. Takımların olumsuz davranışlarına göre ceza puanı verildiği burada ayrı bir sıralama yapılıyor. 2016-17 sezonu itibarıyla Gazoz'da yer alan takım-

Ankara'dan yükselen itiraz: Özgür Lig

Alternatif futbol liglerinin Ankara'daki -şimdilik- tek adresi Özgür Lig. Çankaya ilçesinin Dikmen semtindeki dört sahadan oluşan Dikmen Halı Saha'da oynanıyor müsabakalar. 20 takımlı, tek devreli ve dolayısıyla 19 haftalık dev bir heyecan söz konusu. Maçlar 30'er dakikalık iki yarı halinde icra ediliyor. Ligde ter döken ekipler ise: Piroleterya, Turuncu Gücü, Bostan Korkulukları, Sovyetik Bilbao, 1917 Spartaküs, Taşra, Solte-ki, Bizan's, Tekyumruk, Rüzgârla Dans, Dinamo Yüzyl, İhtiyarlara Yer Yok, Cevizli Cimcik, Hurra Dingiller, Amatörmin, FC Bakunin, Karakızıl, Atletik Baraka, Kırwaların Birliği ve Sportif Lezbon.

Aralık ayının ilk hafta sonunda Ankara, kış ayının işaret fişğini atmış. Havanın soğukluğu yine de bu büyük heyecana engel değil. İçlikler, eldivenler, kulaklıklar yettiğince yardımcı oluyorlar. Dikmen'deki bu tesis dört sahayı yan yana barındırdığı için bazen sekiz takımın maçına aynı anda şahit olabilmek mümkün. Bugün de o şanslı günlerden biri. Zira bazı günlerde diğer sahalarda önceden rezerve edildiğinde takımlar ligdeki maçları bir ya da iki sahada oynamak zorunda kalabiliyor. Özgür Lig, "Endüstriyel futbola, E-bilet'e, Passolig'e, Cinsiyetçiliğe, Faşizme, Irkçılığa, Devlet Şiddetine, Kapitalizme, Etnik Kırımlara, Milliyetçiliğe, Baskıya, Sömürgeciliğe, Homofobiye, Eril Tahakküme, KARŞI ÖZGÜR LİG" sloganı ile kurulmuş. Bu yüzden de politik mücadele yönleri ağır basıyor. Sportif Lezbon'dan Selin de (gerçek adı değil) bu yöne vurgu yapıyor. Kendisine göre Özgür Lig ile siyasi düşünceleri, mesleki konuları ve cinsel yönelimleri sebebiyle dışlananlar burada kendileri olabiliyorlar. Zaten ligin en büyük "derdi" de yalnızca top oynamak değil. Ligi oluşturan farklı takımların oyuncuları zaman zaman bir araya gelip haksızlıklara karşı sokaklara iniyor. Sovyetik Bilbao'dan Altan, Gezi ile yurt geneline yayılan eylemlerde Ankara'nın direnişine katkıda bulunmuş. "O dönem sonrası zaten baktığınızda Türkiye'de hayatın her alanında değişimler yaşandı. Birçok dergi çıktı. Sayısız kitap Gezi'yi işledi, edebiyata konu oldu. Böyle bir dalganın sahalara yansımaması imkânsızdı. Şehirlerdeki taraftarlar bir birlik oluşturmuştu ancak uzun sürmedi. Yine de bizler bunu devam ettirelim dedik. Derdimiz sadece futbol değil. Bu ligdeki hemen hemen tüm arkadaşlar gaz, cop yemiş insanlardı. Dertlerimiz var. İsteklerimizi ne kadar çok yayarsak o kadar iyi. Maçlarımızı bir kişi bile izleyip bizi öğrense o birin yanına ne çok sıfır eklemiş oluruz" diyor.

Özgür Lig ayrıca destekledikleri kulüplerin yönetimlerini beğenmeyen taraftar gruplarına da ev sahipliği yapıyor. Galatasaray'ın sol eğilimli taraftar grubu Tekyumruk'un Ankara Şubesi de ligde yer alıyor örneğin. Takımın sağ açığı Taylan şu sözlerle vaziyeti bildiriyor: "Galatasaray yönetimi bizleri müşteri olarak görmeye devam ettikçe biz de buralarda olmaya devam edeceğiz. İsteğimiz saygı görmek. Kulüp sadece onların değil. Ona gönül verenlerin de. Ama yarın hiç olmayacaklarmış gibi yönetip duruyorlar. Ne yazık ki geleceğe dair fazla beklentim yok." Bir diğer Süper Lig kulübü Gençlerbirliği'nin taraftar grubu Karakızıl da buralarda mücadele ediyor. Takımın oyuncusu Birol, Cavcav yönetimi veya onun vesayeti son bulana kadar takımlarını uzaktan destekleyeceklerini belirtiyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor: "Aslında önceki zamanlarda bir sıkıntı yoktu. Maçlara gidip destekliyorduk, yaptığımız tezahüratlar olsun, gösteriler olsun ilgi çekici ve moral vericiydi. Yönetim de tribünlerin dolmasına katkı sağladığı için bizleri sorunsuz kabul ediyordu. Ancak Gezi ve 17 Aralık sonrası grupça takındığımız tavır Cavcav'a dokunmaya başladı. O panikle bizlere ambargo koydu. Zaten E-bilet zırvası-nın gelmesiyle bu kez de biz tribünlerden koptuk."

İsmi en dikkat çeken takım ise İhtiyarlara Yer Yok. Yaşları 19-22 arasında değişen oyunculardan kurulu bu ekip ismi vesilesiyle ligin en çok destek gören takımı. 20 yaşındaki kalecileri Ömer Efe de amaçlarının anlaşılmasından dolayı memnun: "Amatör futbol deyince 45-50 yaşlarında, göbeği salmış abiler akıllara gelir. Evet, bizim ligde de bu tanıma uyanlar var (toplu bir kahkaha). Biz biraz bu önyargıyı yıkmak istedik. İçerimizden bazıların profesyonel olma hayalleri de var. Saygılıyız ama şu da kesin ki o dünyaya giren bizimle bağını koparmış demektir" şeklinde belirtiyor hislerini.

lar şu şekilde: Avamgücü, İstanbul Teknik, Kara Mizah, Kargaspor, Epicballz, Etkisiz Eleman, Spartakİstanbul, Espora, Ekşi Karma, Tiyatro, Eylerbeyş, İstanpauli FM, Maça Maça, Ahparig ve Dinamo Express.

Tezgâhtan meyve alır gibi seçiyorlar

Erzurum'da 50 yıldır "amele pazarı" kuruluyor. Gürcükapı'da toplanan işçiler günlük işlerde ekmek kazanmaya çalışıyor. Cesim Kaya bu işe ilk başladığında utandığını, duvar diplerinde saklandığını fakat bu işi de yapmak zorunda olduğunu söylüyor. Tezgâhtan meyve seçer gibi seçilip çalıştırıldıklarını anlatıyor. 'İşveren' Mevlüt Çalayır ise müteahhitlerin hem işçileri hem de kendilerini mağdur ettiklerini belirtiyor.

Şeyma Tahir

Erzurum'un "amele pazarı" Gürcükapı'da... Emekçiler, işçiler, vasıflı vasıfsız işsizler tarihi caminin duvar dibinde veya avlusundaki kahvelerde iş bekliyorlar.

Bir nevi işsizliği "iş" edinen bu insanlar çoğunluğunu kırsal kesimden gelen vasıfsız, eğitim seviyesi düşük ve gelir düzeyi oldukça az olan işçiler, herhangi bir uzmanlık alanlarının olmayışları yüzünden her işi yapıyor, emeklerinin karşılığını ise hem maddi hem de manevi olarak alamıyorlar.

Cesim Kaya da emeğinin karşılığını alamayan ağır işlerde çalışan işçilerden sadece birisi. Horasan'dan gelen Kaya 33 yaşında ve 5 çocuk babası. Yaklaşık 16 yıldır amelelik yaparak geçimini sağlamaya çalışıyor. Yaşadığı sıkıntıları iyi bir öğrenim görmediğine bağlayan Cesim Kaya, köyde yaşatlarının okula giderken kendisinin dağda çobanlık yaptığını ve ayrıca altı kardeş olduklarını söylüyor. Bir de kendisinin okula gidip masraf yapma lüksünün olmadığını üzüntüyle anlatıyor.

Köyünden Erzurum'a gelen Kaya, umduğunu bulamadığı şehirde geçinmenin daha zor olduğunu söylüyor. Ağır işlerde çalıştığı için fiziksel yorgunluğunun hat safhada olduğunu ve bunun yanı sıra psikolojik olarak da bir savaş verdiğini söylüyor. İşçilerin işverenlerce değersiz bir 'mal' gibi seçilip oluşu ve her gün umutsuzca cami duvarlarında dizilip, bir mucize beklemekten sıkıldıklarını fakat buna mecbur olduklarından bahsediyor.

Evin yolunu unutmak istiyorum

Her ne kadar zor şartlarda çalışsalar da Cesim Kaya'ya göre, kahvehaneler de insanlar için bir ekmek kapısı. Kaya, artık sürekli bir işinin olmayışını yadırgamıyor: "Biz işsizliğe, ameleliğe alıştık, zorumuza gitmiyoruz. İş varsa yapıyoruz yoksa boynumuzu büküyoruz. Açlık, işsizlik zor gelmiyor ama çocuk elimize bakıyor. Bir iki gün iş olmayınca evin yolunu unutmak istiyorum, ayaklarım geri geri gidiyor. Sen bir baba olarak çocuğuma bir kilo meyve götürmeyince en çok zoruma giden bu oluyor."

Batıya oranla işsizliğin yoğun olduğu Erzurum'da, özellikle kırsal kesimden gelenlerin fazlalık gösterdiğini ve bu insanların çocuğunun devlet tarafından yardım aldığını da belirten Kaya, "Devletimizden Allah razı olsun bizlere yaptıkları yardımlar olmasa hepimiz sefil oluruz."

İşlerinin sürekli olmayışını, boşta kalışlarını herhangi bir vasıflarının, uzmanlıklarının olmayışıyla ilişkilendiren Cesim Kaya'ya göre, elinde bir altın bileziği olan aç kalmaz. Her yerde yaz kış kendini geçindirir, iş bulur.

Meyve gibi seçiliyoruz

İşçi ve işveren arasındaki süreçte değişen Kaya, iş seçme şanslarının olmadığını, ne olursa yaptıklarını ifade ediyor ve sözlerine şunları ekliyor: "İşveren ne işi varsa bir kişiyle görüşürüz ve istediği eleman tipini anlatır. O arkadaş, işe uygun olanları meyve seçer gibi seçer ve götürür."

Bu süreçte işverenlerle aralarındaki bağı da anlatan Kaya'ya göre, işverenlerin bazıları çok merhametsiz bazıları ise merhametli. Bazen işe muhtaç oluşları istismar edilip, haklarını alamadıkları oluyor. Kaya'ya göre, diğer bir sıkıntı ise oy zamanı gelen siyasetçiler. Seçim sonrası vaatleriyle birlikte ortadan kaybolan siyasetçilerden yorulduklarını söylüyor.

Yusuf Arslan ise amele pazarında vasıflı bir işçi olarak adlandırabileceklerimizden. 5 çocuk babası ve ilkököl mezunu. 2 yıldır Tekman'dan gelip Erzurum'da sıva ustası yapıyor. İşçi pazarında çokça rastlanmayan ustalardan biri Yusuf Arslan. Vasıfsız olmayışı kendisini diğer işçilerden ayırıyor. Bu durumu ise şu sözlerle açıklıyor: "Diğer düz işçilere göre ben çok iyi durumdayım. Bazen iş geliyor, takımımı toplayıp gidiyorum. Yanımda birkaç çırak da yetiştiriyorum. Bizim işlerde genel olarak işin başına götürdüğün adamlar iyiye iyi bir iş çıkarırsın, kötülerse sorumluluk sana aittir."

Ne işçi, ne işveren

İşçi işveren döngüsünde bir işveren olan Mevlüt Çalayır'ın inşaat sektöründe makineleri bulunuyor ve şap işleriyle uğraşıyor. Uzun yıllardır işçilerle içli dışlı olan Çalayır, "İşçiler bizi çok sever çünkü hiçbirinin hakkı bizde kalmaz. Alınlarının teri soğumadan paralarını alırlar." diye ifade ediyor.

Mevlüt Çalayır her ne kadar işveren olsa da yaptıkları işleri büyük şirketlerin müteahhitlerinden aldıkları için işveren değil de bir nevi kendilerini işçi olarak gördüklerini ifade ediyor. İşçi seçerken zorlanmadıklarını belirten Çalayır, "Genelde bütün işçiler kahvehanelerde oturuyorlar, işimize yarayanları buralardan seçiyoruz." dedi.

Sadece işçilerin sıkıntı yaşamadığını işverenlerin de müteahhitlerce zor durumda bırakıldıklarını anlatıyor Mevlüt Çalayır: "Bizler de şirketlerin müteahhitlerince mağdur ediliyoruz. Şap işi yaptığımız için işimiz bir haftada bitiyor. Bundan dolayı sigorta yapmıyorlar. Doğal olarak biz de işçimize sigorta yapamıyoruz."

İş güvenliği olayı yalan

İşçilerden daha fazla sorumluluk altında olduklarını iddia eden Çalayır, bir diğer sorunun da yaptıkları işlerde denetlenmemeleri olduğunu söylüyor. Ayrıca iş güvenliği denilen olayın hiçbir yerde işlemediğini ve hepsinin yalan olduğunu ifade ediyor. Yaptıkları işleri kaybetme korkuları olduğu için herhangi bir şikâyetle bulunamadıklarını da ekliyor.

Mevlüt Çalayır'a göre, yetkililer ancak birisi öldüğünde veya bir olumsuzluk baş gösterdiğinde önlem alıyor. Birilerinin canı yanmadan yanlış olan düzeltmek akıllara gelmiyor.

İşçi ile işveren arasındaki döngü hem işçiler hem de işverenleri zorlayan sıkıntılarla birlikte sürüyor. İşçiler, emeklerinin karşılığını alamadıklarından, iş imkânlarının sürekli olmayışından muzdaripler. Aracı durumundaki 'işveren'ler ise büyük şirketlerin kendilerine sigorta yapmamalarından yakınıyorlar. Genellikle ilkököl mezunu olan bu insanların birbirinden farkı bu. Ancak amele pazarında işçi, işveren, çırak, usta olmanın kıstası eğitim seviyesi, yaş ya da beceri değil. Kıstas daha çok insanları üst üste dike ayıran 'sermaye'.

Mezhepçilik dinden önde

Adem Polat

Din insanları hakikate sevk eden, doğru yolları gösteren ilahi koordinatlar sistemi... Din naslardan oluşur; nasların birincisi ve en önemlisi Kur'an-ı Kerim. Kur'an-ı Kerim'deki hükümlerin tatbik edilmesi ve örneklenmesi açısından da Hz. Peygamberin sünneti nasın ikinci ayağını oluşturur. Bir de dinin en çok tartışılan yönünü oluşturan mezhepler bulunuyor. Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hanefi Şahin mezheplerle ilgili sorularımıza yanıtladı; her mezhebin kendi doğruluğunu kabul ettirme çabası içinde olduğunu belirtti. Şahin, günümüzde mezhepçiliğin dinin önüne geçtiğini vurguladı.

Neden bu kadar çok mezhep var?

Bana göre bu sorunun temelde iki cevabı var: Mezhep derken hangi mezhepleri kast ediyoruz? Mezhep dediğimiz zaman biz iki türlü mezhep anlarız. Bir Fıkhi mezhepler; Hanefilik, Şafilik, Malikilik, Hanbelilik vb. yaşayan mezhepler bunlar; bu anlamda bakacak olursak dört hak mezhep ifadesinin yanlış olduğunu söyleyebiliriz. Yaşayan yani müntesibi olan dört mezhep halihazırda böyle; yarın öbür gün bu mezheplerin sayısı artabilir. Mezhebi dörde indirgemek düşüncüyü durdurmak anlamına gelir.

Mezheplerin ayrışmasını neye bağlıyorsunuz?

Mezheplerin ayrışması noktasında ameli mezhepler yani fıkhi mezheplerinde sıkıntı olduğunu düşünmüyorum. Mesela diyelim ki siz Bingöl'desiniz; bazı insanların namaz kılarak ellerini kaldırıp indirmediğini görürsünüz. Neden? Çünkü Şafii mezhebinden olduğu için şekillerde birtakım değişiklikler olabilir fakat farzlar her mezhepte ortak. Bu mezheplerde sıkıntı yok ama itikadi mezheplerin ayrışmasında çok ciddi sorunlar yaşıyoruz. Bu ayrışmadan kastım Şiiilik, Sünnilik, Nusayrilik, Dürzilik, Zidilik, özellikle Şiiilik ve Sünnilik arasındaki ayrışma çok ciddi bir anlamda.

Bence itikadi mezheplerin kendini kullandırmasıyla ilgili bir sıkıntı var. Nedir bu sıkıntılar? Mesela Şiiilik kendini mutlak hakikatin temsilcisi olarak görüyor. Sünnilik de kendini böyle görüyor; oysa biz sohbette ifade ettiğimiz üzere eğer mezhepleri dinin anlaşılmasındaki yorum farkı olarak kabul edersek, bunların beşeri yapılar olduğunu kabul etmeliyiz. Bu anlamda hiç kimsenin kendini dinin yerine koyması kabul edilemez. Yani mezhepler mezhep olma hüviyetlerini kaybetmiş durumda. Mezhepleri bir ekol, bir düşünce üretme merkezi olarak görmeliyiz.

Cemaatlerin Türkiye'deki fonksiyonları nelerdir?

Tıpkı mezhepçilikte olduğu gibi Türkiye'de cemaatler de bizlere çok zarar veriyor. 15 Temmuz bunun en somut örneği olarak karşımızda durmakta. Cemaatlerin en temel amacı iyi insan yetiştirmek olması. Bu anlamda bakacak olursak cemaatler durması gereken yerde durmuyor.

Cemaatlerin Diyanet'e bakışı nasıl?

Türkiye'de cemaatlerin en çok mücadele ettiği alanın Diyanet olduğunu rahatça söyleyebiliriz. Cemaatler Diyanet'i itibarsızlaştırmaya çalışıyor. Neden böyle yapıyorlar? Çünkü o alanı boşaltacak ki kendisi alternatif bir din anlayışı ortaya koysun. Örneğin Türkiye'de bugün Cuma namazı kılmayan cemaatler var. Böyle davranarak Diyanet'in oturduğu temelleri sarsmak istiyorlar. O temeller sarsılacak ki kendisi oraya yeni bir şey getirsin. Diyanet'in sunduğu din anlayışı toplumu tatmin ederse cemaatlerin karşılık bulma şansı olmaz; onun için önce Diyanet'i itibarsızlaştırıyorlar, daha sonra da o boşalan alanı kendi din anlayışlarıyla dolduruyorlar.

Cesim Kaya, Gürcükapı Camii'nin önünde her gün iş bekliyor.

Tıp Bayramı kutlandı

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, 14 Mart Tıp Bayramı ve Geleneksel Önlük Giydirme Töreni düzenledi. Kültür Merkezindeki törenin açılışında, Öğrenci Temsilcisi Bahadır Kaynakaya ve Tabipler Odası Başkanı Uzm. Dr. Ayhan Kul günün anlam ve önemini belirten birer konuşma yaptılar.

Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Akın Levent, hekimliğin bir gönül işi olduğunu söyledi; hekimin görevini layığıyla yapabilmesi için aklının ve vicdanının hür olması, baskı altında hareket etmemesi gerektiğini belirtti.

Öğrencilere seslenen Levent, seçmiş oldukları tıp eğitiminin, insanlık tarihi kadar eski ve aynı zamanda kutsal bir meslek dalı olduğunu vurguladı: "Bu topraklarda doğmuş olan Hipokrat Tıp mesleğinin sanat olduğunu dile getirmiş, öğrencilerinin yaşamı uzatmak için çok çalışmaları gerektiğini vurgulamıştı. Sonraki yüzyıllarda, yine bu coğrafyadan yetişen, El-Razi, Zehra- vi, İbni Nefis, İbni Sina gibi hekimler sağlık ve hastalıklar üzerine sayısız ilklere imza atmışlardır. Günümüze gelindiğinde, Tıp, robotik cerrahi, moleküler tedaviler, kök hücre tedavileri, nano- teknoloji uygulamaları ve organ nakline varan ileri teknolojiler ile hizmet vermektedir."

yapı ve çalışmalara gereken önem verildikçe, ülkemizden dışa giden hasta sayısı daha da azalacak ve sağlık alanında ülkemiz dünyada yıldızlaşmaya devam edecektir."

Açılış konuşmalarının ardından akademik kariyerleri yükselen öğretim üyelerine küppeleri giydirildi. Tören, daha sonra öğrencilere önlüklerinin giydirilmesi ve hatıra fotoğrafının çekilmesiyle son buldu.

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı ise Tıp Bayramını kutladı. Çomaklı, 100 yıl önce Tıp Fakültesi öğrencilerinin işgale karşı direnerek şehit düşmeleriyle bu direnişin, 14 Mart Tıp Bayramı olarak kutlanması- nın ayrı bir önem taşıdığını söyledi.

Rektörlük görevine geldiği günden itibaren sağlık alanınsan sunulan hizmetler ve yapılan yatırımlarla çalışmalarını titizlikle sürdürdüklerini belirten Rektör Çomaklı, Araştırma Hastanesi'nin sorunlarıyla yakından ilgilendiklerini ve günden güne sağlık hizmetleri ve kalitenin arttığını ifade etti.

Çomaklı şunları söyledi: "Üniversitelerde yetişmiş öğretim üyelerimizin ve nitelikli sağlık elemanlarının sayısı arttıkça, yeni gelişen teknolojik imkanlara kavuştukça, araştırmaya yönelik alt

EYOF sokağı için teşekkür

Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim üyeleri Rektör Çomaklı'yı makamda ziyaret etti. Ziyarete Rektör Çomaklı, Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivali (EYOF) kapsamında düzenlenen Kültür ve Sanat Sokağı'nda emeği geçen Güzel Sanatlar Fakültesi, öğretim üyeleri ve öğrencilerine başarı belgesi takdim etti.

Yapılan çalışmalarını takdirle karşıladığını belirten Çomaklı, sokağın ziyaretçiler tarafından büyük bir beğeni topladığına dikkat çekti.

Erzurum'un tanıtımı noktasında büyük bir hizmete vesile olduklarını da ifade eden Çomaklı, "Güzel Sanatlar Fakültesi'nin bundan böyle çok daha güzel projelere imza atacaklarına inanıyor ve emeği geçen herkesi bir kez daha tebrik ediyorum" dedi.

Dekan Prof. Dr. Mustafa Bulat ise, "Bize her türlü desteği sağlayan Rektörümüz Prof. Dr. Ömer Çomaklı başta olmak üzere bu sokağın oluşumunda emeği geçen tüm değerli arkadaşlarıma teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

>> İFHA

Rektör Çomaklı, EYOF sokağı için Bulat'a teşekkür belgesi takdim etti.

● Müstakil Gazete Hakan Albayrak öncülüğünde yayın hayatına başlayan ve okuru dışında destekçisi olmayan üç aylık yayın yapabilen bir gazete. Kuruluşunda yer alan Ertuğrul Fındık gazetesinin kuruluş hikayesini, yayın hayatı boyunca gazetenin yaşadığı zorlukları ve medyanı acımasızlığını anlattı.

Müstakil Gazete Hakan Albayrak'ın uzun süredir kafasında tasarladığı bir projeydi. Diriliş Postası'ndan ayrıldıkları sonra elindeki birikimle en az üç ay boyunca gazeteyi çıkarmayı planlamıştı. 11 Ocak 2016 günü ilk sayısını çıkardı. Planlandığı gibi üç ay kadar çıktı. O kadar! Sonra dijital yayınına da son verildi.

Gazete yayın hayatı boyunca reklam almadı. Bu da gazetenin kapanmasının sebeplerinden biri; neden böyle bir yol izlediniz?

Müstakil Gazete'nin üç ayı biraz aşan serüveni sırasında medyanın 'mutfağına' dâhil oldum ilk defa. Tüm bildiklerimi unuttum bu üç ayda. Mutfak derken neyi kast ediyorum? Dağıtım şirketlerini, tiraj raporlarını, kağıtçı, matbaacı, telif, basın sigortası, basın ilan kurumu, reklam, ilan, mizanpaj, hat, protokol gibi sadece 'gazete yazarı' olmakla asla anlaşılamayan şeyleri. Ve maalesef bu üç ayda gördüğüm manzara karşısında nevrime döndü, bir sektör olarak

medyadan ne yalan söyleyeyim tiksindim. Medyanın içerik üreticilerinin hiç fark etmedikleri bambaşka bir dünya, bu işin mutfağı. Yazarların, muhabirlerin, fotoğrafçıların görmediği, göremediği bir çukur bu işin arka planı. İşin en garip tarafı bu mezbelelikten, bu çamur deryasının içinden 'gerçek okur'a hâlâ temiz bir şeyler ulaşabiliyor. Ve yine işin garip tarafı medyanın mutfağında olan birçok isim bu pislikleri biliyor ama itiraf etmiyor. Gazetelerin yayınlanan tiraj rakamları gerçek değil mesela. Hem de öyle gerçek değil ki, tirajı 10 sandığınız gazeteler 1 satıyor gerçekte. Tirajı 50 sandığınız gazeteler de 1 satıyor. Hatta tirajı 100 sandığınız gazeteler de. İşin garip tarafı 1 satan gazetesinin genel yayın yönetmeni dahi gazetesinin 100 sattığını düşünüyor. 100 satan gazetede yazı yazdığını düşünüyor yazarlar. Bir 'etki oluşturma oyunu' bu medya dediğiniz. Okurundan güç almıyor kimse. Rakamlar var. Ve bunlar çok önemli. Gazetenin 100 mü satıyor? İtibarın oluyor. 'Uçak'a çağrılıyorsun.

Müstakil Gazete hoş bir seda bıraktı

Yazarlar 100 satan gazetenin yazarı olarak TV'lere çıkıyor. Reklam verenler 100 satan gazeteyle reklam vermiş oluyorlar. Sıralı, sarmal bir yalan zinciri. Okur nerede? Okur yok. Okurdan güç alan bir yayın organı da yok. Hakan Albayrak, yazının gücüne hâlâ inanan biri. Üçüncü sayfanın sol köşesindeki küçük bir haberdeki imla hatası yüzünden dakikalarca kavgaya ettiğine ben kaç kez şahit oldum. Yazının, sözün değerine inanıyor. Herkesin onu 'hayalci' olmakla suçlamasının altında yatan şey bu.

Her şeyden önce amacınız 'gerçek okur'a temiz bir şeyler ulaşabilmektir.

Evet aynen öyle, bu yüzden yaşama şansımız olmadı. Farklı yollara da başvurabiliydik. Mesela internet sitemizi daha düzenli bir hale sokup haber yayınlayıp reklam alabilirdik. Ama onu da yapmadık.

Haber sitesini neden kullanmadınız?

O mecrada tiksinti verici. Sırf bir tık daha yani reklam alabilmek için kırk takla atıyorlar. Okurda büyük merak uyandıran başlık atılıyor ama başlıkla haber birbirinden çok farklı. Haliyle bu da okurun gazeteyle olan inancını sarsıyor. Bizim İslami camiaların gazeteleri dahi bu yola çok başvuruyor. O yüzden bu yola hiç girmedik.

Reklam almadan acımasız bir piyasanın içine girmek delilik değil midir?

Elbette delilik. Biz her şeyin farkındaydık bunu bilerek girdik yola. Ama biraz daha direnebilirdik diye düşünüyorduk.

Hakan abinin seveni çok, sosyal medyadan destek çağrılarını yaptık; ilk günler güzeldi ancak ilerleyen günlerde işler değişti. Okurun desteğiyle ayakta kalmayı hedefliyorduk fakat okur vefasız çıktı ne yazık ki.

Gazetenin PDF aboneliği vardı, onun hikâyesi nedir?

PDF aboneliği Hakan abinin fikriydi. Okuyucu vefasız dedim ya işte bunun en büyük sebebi internet, gazeteyi dijital ortama taşırsak belki daha güzel olur diye düşündük. Türkiye'de ilk kez Müstakil Gazete böyle bir çalışma yaptı. Hakan abi bir süre Almanya'da yaşadığı yüzünden yabancı basın- da yaşanan gelişmeleri yakından takip ederdi. Dikkat ettiyseniz Müstakil Gazetenin tasarımı Alman gazetelerinkine benzer. Gazetenin hazırlanmasında Hakan abinin gözlemleri, tecrübeleri doğrultusunda hazırlandı. Sonuç olarak gazete son dönemdeki birçok gazeteden farklı olarak yayın hayatına başladı ve hoş bir sedayla yayın hayatına son verdi.

Müstakil Gazete yeniden yayın hayatına başlar mı?

Hayır, Müstakil Gazete tekrar yayın yapmayacak. Farklı projelerle okurun karşısına çıkmayı hedefliyoruz. Müstakil Gazete yerini Müstakil Kitaplar'a bıraktı, gazetede yazan arkadaşlarımızın yazılarını kitaplaştırıyoruz. Şu anda bu projeye yolumuza devam ediyoruz kim bilir belki farklı isimde yine vefakar okuyucularımızla buluşuruz.

>> Onur Güleç

Erzurum'da spor sınırları aştı

■ Son yıllarda yapılan yatırımlar Erzurum'da sporun gelişmesini sağladı. 2011 yılında gerçekleştirilen Universiad oyunlarının etkisiyle sporda ivme kazanan Erzurum, özellikle kış sporlarında adından bahsettirmeye ve başarılar elde etmeye başladı. Palandöken Belediyesi voleybolda, Aziziye Termalspor da hentbolda kendi liglerinde başarılı sonuçlar almaya devam ediyor.

Memo Yanmaz

Erzurum iklimi nedeniyle soğuk şehir olarak nitelendirilse de spor gelişimi ve yatırımlarıyla adeta örnek olabilecek şehir konumunda. 2011 yılında düzenlenen Universiad Oyunlarının etkisiyle son yıllarda şehirde spora ilgiyi ve başarıyı artırdı. Curling A Milli Takımlar Antrenörü Fatih Ağduman, Palandöken Belediyesi Voleybol Takımı Antrenörü Süleyman Kolişler ile Milli Takımlar ve Narman Gençlik Spor Kulübü Buz Hokeyi Antrenörü Abdulkerim Çintimar Erzurum'da sporun gelişimi, değişimi ve verilen desteklerin yansımalarını değerlendirdi.

Palandöken kartalları zirveyi zorluyor

Erzurum'da voleybol 2012 senesine kadar amatör olarak varlığını gösteren bir spor branşı olarak görülmekteydi. 2013 yılından itibaren Palandöken Belediyesinin destekleriyle bu alanda önemli mesafe kat edildi. Palandöken Belediyesi Voleybol Takımı bu çabaların ürünü olarak ortaya çıktı ve başarılı sonuçlar elde etti. Takım Voleybol 1. Lig B Grubunda ikinci sırada bulunuyor.

Palandöken Belediye Başkanı Orhan Bulutlar ve Kulüp Başkanı Zafer Bülent Engin'in verdikleri destek takımın hedefini yükseltti. Palandöken Belediyesi'nin Recep Tayyip Erdoğan spor kompleksini inşa ederek sporcuların ve takımların hizmetine sunması takdir topladı.

Palandöken Belediyesi Voleybol Takımı Antrenörü Süleyman Kolişler, "Erzurum'da voleybol çok alt seviyede ve gerçek anlamda amatörlükle yapılan branşlar arasındaydı. Kulüp Başkanımız Zafer Bülent Engin bey ile olan ilk görüşmemizden sonra Erzurum'da voleybol sporunun olacağına inandım. Çünkü ilk başta sporu seven ve bunun için mücadele eden yöneticiler bu işi filizlendirirler. Palandöken Belediyesi de bu yönde ilk atılımını 2013 yılında yaptı. Bu süreçte gerekli transferleri, bilgi birikimini kullanarak yaptım. İlk başta salonumuzu voleybola uygun hale getirdik. Voleybolu Erzurum'da amatörlükten profesyonelleştiren sürece doğru hareket ettirdik. Bunları yaparken Gençlik Spor Müdürlüğü'nün ya da diğer herhangi kamu kuruluşunun hiçbir şekilde desteğini almadık" diye konuştu.

Curling'in merkezi Erzurum

Türkiye'de Curling pek bilinen bir spor dalı değil. Curling sporcuları Buz Pateni Federasyonu bünyesinde yeni faaliyette bulunuyor; bağımsız federasyon kurma çalışmalarını sürdürüyorlar. Türk Curling takımı, milli takım seviyesinde ilk kez 2011 Universiad oyunlarında yarıştı. Curling sporu için Erzurum'da Curling Arena adıyla bir tesis bulunuyor. İskoçya'da düzenlenen Avrupa Curling Şampiyonası'nda gümüş madalya kazanan Kadın Milli Takımı ve Tie-break setinde madalyaya yaklaşan erkek takımları önemli başarılar imza attı. Beş sene önce-sine kadar bilinmeyen Curling sporunda kısa sürede Avrupa'da ilk 10 takım arasına girilmesi önemli; bu durum Erzurum'da curling'e ilgiyi de artırıyor.

ve gelişimimiz açısından 3-4 katını gerçekleştirmiş olabiliydik. Ama bu dezavantajlara rağmen bildiğim kadarıyla Türkiye'de 500 civarında lisanslı sporcumuz var. Bununla birlikte bu sayısının 400'ü Erzurum'da. Ankara'dan, Kocaeli'nden, İstanbul'dan ve sayıları az olmakla birlikte Muğla ve İzmir'den de sporcularımız bulunmakta. Bu sporcularla birlikte Milli takımımızın havuzunun da oluştuğunu düşündüğümüzde 20-25 civarı elit düzeyde diyebileceğimiz sporcumuz var." diye konuştu.

"Türkiye Buz Pateni Federasyonu bünyesinde faaliyetlerini sürdürdüklerini belirten Ağduman, Curling Federasyonunun kurulma aşamasında olduğunu, yeni yapılanmanın kendilerine avantaj getireceğini ifade etti. Curling'in Erzurum'a hem sportif hem turistik açıdan katkı sağladığını söyleyen Ağduman,

"Daha yeni Türkiye'de lig yapıldı ve toplam 72 takımdan 30'a yakını il dışında kurulmuş takımlar. Bu bağlamda Spor Turizm'i açısından Erzurum'a katkı sağlamakta. Bu Takımlar Erzurum'a gelerek antrenmanlar yapmakta, hazırlanmakta ve belli süreler içerisinde konaklamadan ulaşma kadar Erzurum'a girdi sağlamaktadırlar. Artı olarak kış sporları merkezi olarak görülmekte. Dünyadaki en iyi 3-4 tane salondan bir tanesine sahibiz. Dolayısıyla Rusya'dan takımlar geliyor antrenmana. Romanya'dan ve Macaristan'dan talepler var." dedi.

Buz hokeyinin şampiyonu: NARMANSPOR

Türkiye'de buz pateni ilk olarak 1991'de Türkiye Buz Sporları Federasyonu çatısı altında Artistik Patinaj ile Buz Hokeyi sporu olarak ortaya çıktı. İstanbul ve İzmit'te amatör olarak yapılan Buz Hokeyi zamanla gelişti ve yaygınlaştı. Erzurum'da ise 2007'de ilk çalışmalar başladı. O yıl 2011 Universiade'nin Erzurum'a verilmesi kararının ardından Atatürk Üniversitesi ve Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde çalışmalar başlatıldı. 2011 Oyunlarında Erzurum sporcularıyla ve tesisleriyle bu alanda önemli başarılar elde etti.

Tesisleşme ve sporcu açısından Erzurum, Ankara ve İzmir'i geçti. Milli Takımlardaki İstanbul, Ankara ve Kocaeli hegemonyası Erzurum'daki gelişmelerle birlikte değişim gösterdi. Altyapı konusunda zirve konuma gelen Erzurum, U18 ve U20 milli takımlarında da ciddi bir üstünlüğü ele aldı.

Erkek ve kadın takımları buz hokeyi liglerinde zirveye oynayan takımlar haline geldi. Narman Kadın Buz Hokeyi takımı bu sporun en önemli takımı ve Erzurum'un en iyi markası.

Erzurum'un 5 bin nüfuslu Narman ilçesinde 2012 yılında kurulan ve bölgede "Buzun Perileri" olarak adlandırılan Narman Spor Kadın Buz Hokeyi Takımı, 3 yıl içerisinde yükselişle Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu Kadınlar Ligi'nde şampiyon oldu. Sırasıyla 2012-2013 sezonunda 3.lük, 2013-2014 sezonunda 2.lük ve 2014-2015 sezonunda şampiyonluk yaşarken, bunun yanında Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu Kadınlar Ligi'nde şampi-

yon olması ile birlikte Narman Spor, Kulüpleri Arası Buz Hokeyi Avrupa Kupası'nda Türkiye'yi temsil etme hakkını kazandı. Buzun perileri ve faaliyet gösteren diğer erkek ve kız takımları, Erzurum'daki tesisleşme ile gelişimin bir parçası oldu ve beklentileri boşa çıkarmayarak, Türkiye ve Erzurum'u buz hokeyinde dünyaya tanıtmayı başardı.

Milli Takımlar ve Narman Gençlik ve Spor Kulübü Buz Hokeyi Antrenörü Abdulkerim Çintimar, çalışmalarını ve takımla ilgili olarak şunları kaydetti: "Şehrimizde Buz Hokeyi gün geçtikçe daha fazla gelişmekte. Bu çalışmaların eşliğinde çalıştırdığımız Narman Gençlik ve Spor Kulübü büyük bir destek verdiğini söyleyebilirim. Bunun yanında Gençlik İl Spor Müdürlüğü olarak bayan takımlarımız bulunuyor. Şu anda gençlere daha fazla önem veriyoruz. Narman Gençlik ve Spor Kulübü olarak 2 sene dir Türkiye Şampiyonu olan bir takıma sahibiz. Yapmış olduğumuz çalışmalar ile birlikte emeklerimizin karşılığını almaktayız. Buz Hokeyi branşına bakıldığında zaman U18-U20 milli takımlarında 20 oyuncu ve 2 kaleciden oynandığını düşünürsek, Erzurum açısından U18 Milli Takımında 17 sporcumuz varken U20'de ise 12 sporcumuz olduğunu söyleyebiliriz. Bu da şu demek oluyor; 2011'de buz hokeyini bilmeyen Erzurum için meydana gelen ilerleme önem arz etmektedir. Zamanla Erzurum'da buz hokeyi çalışma alanı olarak görülerek, bu sporla uğraşan sporcuların başarı oranının yüzde 90 civarını ulaştığını söyleyebiliriz."

Bülent Yılmaz

Buz hokeyi, Türkiye ve Erzurum için yeni bir spor dalı. Bu alanda kısa sürede erkek takımlarının yanı sıra kadın sporcular ve takımlar da boy göstermeye başladı. Narmanspor'un başarılı sporcusu Fulya Yurt, Atatürk İletişim'in sorularını yanıtladı.

Kendinizden kısaca bahseder misiniz?

Adım Fulya Yurt 22 yaşındayım. Erzurumluyum. Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde 4. sınıf öğrencisiyim. 10 yaşından beri sporla uğraşıyorum. Şu anda aktif olarak Narmanspor buz hokeyi takımında oynuyorum.

Spora olan ilginiz nasıl başladı?

Spora olan ilğim ailem sayesinde başladı. Yaklaşık 12 yıldır spor yapıyorum.

Başlangıçta golf sporu ile ilgilendim daha sonra buz hokeyine başlayınca golfe ara vermek zorunda kaldım. Aslında tam olarak bıraktığım söylenemez. Bu hokeyinde profesyonel sporcu olunca bir taraftan da golf antrenörlüğü yapmaya başladım. Tam olarak ifade edecek olursak golf branşında sporcu yetiştiriyorum. Buz hokeyinde ise oyunculuk yapıyorum.

Neden diğer spor dalları değil de özellikle bayanlar için zor bir spor olan buz hokeyini tercih ettiniz?

Ben ekstrem, adrenalin dolu olan şeyleri çok seviyorum, eğlenceli buluyorum hepsini. Buz hokeyi de gerçekten adrenalin dolu bir spor olmanın yanında zor, zor olduğu için ayrıca ilgimi çekti. Buz hokeyi oynarken hayattaki tüm olumsuz şeyleri unutuyorum. Mutluyken de kendimi buza atıyorum, mutsuz olduğum anlarda da kendimi buza atıyorum ve bu sayede tüm düşüncelerim

Ben içimi buza döküyorum

■ Narmanspor Bayan Buz Hokeyi Takımı oyuncusu Fulya Yurt, buz hokeyi oynarken bütün olumsuzlukları unuttuğunu belirtiyor. Yurt, "İnsan her şeyini dostuna anlatır; ben de içimi buza döküyorum. Mutluyken de kendimi buza atıyorum, mutsuz olduğum anlarda da. Bu sayede rahatlıyorum." dedi.

siliniyor. İnsan her şeyini dostuna anlatır; ben içimi buza döküğümü düşünüyorum.

Yaptığınız spordan herhangi bir gelir elde ediyor musunuz? Ve emeğinizin karşılığını yeterince aldığınızı düşünüyor musunuz?

Devlet milli sporculara bir burs veriyor üniversite okurken. Ben de üniversite hayatım boyunca devletin bana sağlamış olduğu bursdan yararlandım. Bunun dışında herhangi bir gelir elde etmiyorum. Emeğimin karşılığını şöyle aldığımı düşünüyorum: Birincisi başarı elde etmeyi çok seviyorum ve buz hokeyi sayesinde birçok başarı elde ettim. Türkiye Milli Takımı'na kadar yükseldim. Benim için bundan daha önemlisi olamaz. Türkiye'yi temsil ediyorum en büyük gurur bu olsa gerek.

Ailenizin sizin sporcu oluşunuza bakış açısı nasıl?

Ailemin sporcu olmama hiçbir zaman olumsuz bir etkisi söz konusu olmadı. Zaten en başta belirttiğim gibi, sporcu olmama vesile olan ailem oldu. Biz üç kardeşiz; üçümüz de sporun farklı alanlarıyla ilgileniyoruz. Onların yapmış olduğu sporlar biraz daha hobi amaçlı ancak ben zamanla

bu uğraşı profesyonelliğe döktüm. Belirli bir zaman sonra benim hayatım kazancım her şeyim spor olmaya başladı. Ailem bana sonuna kadar destek veriyor ve her zaman arkamdalar. Sadece ailem değil akrabalarım, arkadaşlarım, çevremdeki insanlar her zaman desteklerini arkamda hissettim ve olumsuz bir şey görmedim.

Şu an nasıl bir konumdasınız ve ilerideki hedefleriniz nedir?

Şu an üç ayrı ligde oynuyorum. Erzurum'da üniversite liginde oynuyorum. Kadınlar Türkiye Şampiyonası'nda oynuyorum ve beraberinde Milli Takım'da oynuyorum. Sezonum çok yoğun geçiyor; neredeyse her gün antrenman yapıyorum ve bundan sıkılmıyorum. Bazen yoruluyorum ama buzda olmaya geliyor ve elde ettiğim başarılar da cabası.

İlerideki hedefim ise şöyle: Yaşımın yettiği kadarıyla Milli Takım'da oynamaya ve hokeyde ilerlemeye devam edeceğim. Sporu bıraktığım zaman ise antrenör olmayı düşünüyorum. İyi sporcular yetiştirip onları Milli Takım'a hazırlamayı, bir sonraki hedef olarak da Milli Takım antrenörü olarak Türkiye'yi temsil etmek istiyorum.

Palandöken'de "Zantır" ile kayak keyfi

Kemal Can Çakar

Erzurum'da Atatürk Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksek Okulu mezunu profesyonel kayakçı Mustafa Tekin, bisikletin tekerlek bölümüne kayak tahtası monte ederek yeni bir kayak aracı tasarladı. Doğa sporları tutkunu ve kayak antrenörü Tekin'in "Zantır" ismini verdiği kayak aracı kayak sporuyla uğraşanlarda büyük ilgi görüyor. Tekin, daha önce dünyada örneklerinin yapıldığını ifade ederek "Biz bunu yapan ilk Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarıyız. Biri kalkıp bu projeyi geliştirerek patentini alırsa, bu işten para kazanırsa çok da üzülmeyiz" diyor. Tekin, yerli bir bisiklet firmasının konuyla ilgilendiğini de ifade etti.

"Zantır" adı bir espri-den doğmuş

Bisikletin ve kayağın yoğun olarak yaptıkları sporlar arasında olduğunu söylüyor Mustafa Tekin. İkisini de yaparken çok keyif alıyorlarmış: "2 yıldır kayaklarımızı bisiklete bağlayarak kar seviyesine kadar bisiklet sürüyorduk zaten. Yani karda kayakla tırmanıyor, kayak yaptıktan sonra bisiklet iniyorduk dağdan. Bu sene de bisiklet ve kayağı birleştirip oturarak kayak yapmanın keyfini sürelim dedik."

Zantır eski bir Erzurum kelimesi aslında. Tahta kapılarda kullanılan iri başlı kocaman bir çivi demek. Eski Erzurumlular ergenlik çağına gelip de iş yapmayan gençlere "zantır çivisi" derlermiş. Kayak tutkunu Tekin, arkadaşlarıyla kayağın üzerine ara bağlantı demirini monte ederken son vidayı takmada çok zorlandıklarını söylüyor. "Getirin buraya bir zantır çivisi çakalım" diye espri yaptığı anda kararlaş-

■ Antrenör Mustafa Tekin'in bisikletin tekerleklerini söküp demir bir aparat yardımıyla kayak tahtası monte ederek tasarladığı "zantır" kayak pistlerinin gözdesi oldu. Tekin, bisikletle kayağı birleştirdiklerini söyledi.

tırmışlar yeni kayak aracının adını.

Düzeneği nasıl tasarladıklarını ise şu sözlerle anlatıyor: "Bir dağ bisikletinin fren, vites, jant ve lastiklerini sökerek, demircide yaptırdığımız ara bağlantı demirini kayak tahtasına monte ettik."

"Hangi aşamalardan, hangi parçalar-dan oluşuyor?" diye soruyorum.

Yanıtlıyor: "Üst bölümü bisiklet, altı kayak; ikisini birbirine üçgen ara bağlantı demiri olmak üzere üç ana parçadan oluşuyor."

Bir bisiklet firması projeye ilgileniyor

Zantırın kayak sporları arasına katılması için bir girişimleri olacaktı önümüzdeki gün-

lerde: "Zantır çok ilgi gördü çevremizden. Olumlu tepkiler aldık. Yerli bir bisiklet firması proje ile ilgileniyor. Bakarsınız yakında bu girişimin sürprizini de duyururuz."

Patentin alınması konusunda patent kaygılarının olmadığını ekliyor sözlerine: "Bizim patentimiz

zaman... Bizden önce dünyada birçok örneği yapılmış. Biz bunu yapan ilk Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarıyız. Biri kalkıp bu projenin patentini alıp daha da geliştirerek bu işten para kazanırsa çok da üzülmez."

Kimin yaptığının öneminin olmadığını, yeter ki bir şeylerin üretilmiş olmasında tevazu gösteriyor.

Kayak sporuyla ilgilenenlerin ilgisine geliyor söz. "Kayağı bilenler zantıra fren yaptırabiliyor; çünkü kayakçılar kayak çeliklerini kullanarak durmayı biliyor. Ancak sürebilmek için bisiklet kullanmayı bilmek gerekiyor. Direksiyon kontrolü ve denge bisiklet ile aynı." diyor.

Bisiklet ve kayağı bilenler zaten zantır ilk denemede kullanabildiğini not düşüyor: "Tabi ki ne kadar çok tekrar o kadar çok deneyim kazandırıyor. Ama öncelikle zantırın hafifletilmesi gerekli. Çünkü bu hâli biraz ağır. Herhangi bir çarpışmada karşıdakine ve sürücüsüne zarar verebilir."

Kayak pistlerinin boş olduğu vakitlerde, örneğin sabah 07.00-09.00 arasında sürüş eğitimlerinin verilerek zantır sürücülerini artırılabilirliğini vurgulayan antrenör Tekin, "Bunu yapmak için öncelikle zantırları artırmamız gerekli tabii" diyor.

Farklı bir deneyim

Uzun zamandır aktif bisiklet kullanıcısı ve aynı zamanda kayak ile ilgilenen birisi olarak zantır benim için de farklı bir deneyim oldu. Ayrı ayrı yapmış olduğum iki sporun birleşiminden ortaya çıkarılmış bu araçla ilk buluşmam biraz aksiyonlu oldu. Başlangıçta ufak tefek düşüşler yaşıyordum da sonradan biraz bisikletten biraz kayaktan teknikler kullanarak kontrol etmeyi öğrendim herkese tavsiye ederim gerçekten çok eğlenceli ve sıra dışı bir alet.

Obezite ameliyatı son çare

Çağımızın en önemli sorunlarından biri haline gelen obezite Türkiye’de de oldukça yaygın. Obezite ile mücadelede ise mide ameliyatları çok revaçta. Diyetisyen Derya Deniz, obezite ameliyatının son çare olarak düşünülmesi gerektiğini söyledi; asıl yapılması gerekenin diyet olduğunu vurguladı.

Fast food kültürü ve düzensiz beslenme alışkanlığı obezite

ile sonuçlanıyor. Obezite artık bir hastalık olarak görülüyor; vücutta aşırı yağ artımıyla (kilo alımı) ortaya çıkan, çevresel etkilerle tetiklenen genetik zeminli kronik bir hastalık... Güncel TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verilerine göre ABD ve İzlanda’nın hemen ardından en yüksek obezite oranına sahip ülke Türkiye... Kadınlarda erkeklere oranla obezite daha fazla görülüyor. Estetiği ve güzelliği yaşam tarzı haline getirmiş olan kadınlar da diyet yaparak zayıflamak yerine daha pratik çözüm arayışına giriyor.

Çözümün ameliyat olduğunu düşünenlerin sayısı azımsanmayacak kadar çok. Obezite ameliyatlarının amacının midenin besin alma kapasitesini azaltmak olduğunu belirten diyetisyen Derya Deniz bu tip ameliyatlar için belirli şartlar olduğunu vurguladı: “Daha önceden hiç diyet yapmamış birisi için tabii ki en başta bu yolu önermiyorum; çünkü bu bir ameliyat sonuça ve ameliyattan sonraki süreç hasta için sıkıntılı bir süreç oluyor. Ciddi bir bakım ve daha da çok özen gerektiriyor. Vücut kitle indeksi 40 ve üzeri olup daha önceden uygulanmış diyet programlarına yanıt alamamış bir kişinin; fizyolojik, tıbbi ve psikolojik komplikasyonları değerlendirildikten sonra eğer uygun görülürse yapılabilecek bir ameliyat. Kişinin, cerrahi ekibin ve diyetisyenin işbirliği içerisinde yürütmesi gereken bir süreç.”

Obezite ameliyatı en son çare

Gerekli tüm şartların sağlandıktan sonra başarılı bir ekip ve kişinin iradesiyle beraber, ameliyatı başvurulabilecek en son yol olarak gören Deniz, “İş sadece ameliyat olmayla bitmiyor tabii ki; esas iş ameliyattan sonra. Kişi ameliyatı kaldıramayabilir (komplikasyon vs.) veya ameliyattan sonraki beslenme sürecinde dikkat edilmezse ciddi sorunlar ortaya çıkabilir” dedi.

Hiç kimsenin ameliyattan sonra bir anda zayıflamadığını kaydeden Diyetisyen Derya Deniz, mide hacmini küçültüp mideye az miktarlarda besin göndererek asıl amacın daha sağlıklı bir süreç halinde gerçekleş-

Mertcan Özdemir

bileceğini belirtti: “Bu ameliyattan sadece mide ya da ince bağırsağın bir parçası alınıyor. Biz

ameliyattan sonra yeniden eski düzene dönüp beslenmemize dikkat etmezsek mideyi tekrardan genişletiyoruz. Çünkü mide kaslı bir yapıda, mideyi besin alımında zorlarsak tekrar eski haline döner ve olduğumuz ameliyatın hiçbir anlamı kalmaz; çektiğimiz acı da yanımıza kar kalır.”

Esas diyet ameliyattan sonra

Deniz, ameliyattan sonra diyetin daha dikkatli olarak devam etmesi gerektiğini belirterek, şunları anlattı: “Küçük miktarlarda, mideyi yormadan ve aşama aşama artırarak. Kısacası esas diyet ameliyattan sonra. Beslenme düzenimizi değiştirmekten başka çare yok, her kapı oraya çıkıyor. Kilo vermek için kişinin sağlık noktasında bir sıkıntısı yok, metabolizma hızı vs. her şey normalse tabii ki önce kendisine uygun bir beslenme programı başlarım. Kendisine uygun program diyorum çünkü diyet parmak izi gibidir, kişiye özeldir.”

Deniz, sağlıklı beslenmenin diyet mekanizmasında kilit rol oynadığını söyledi. Her besin grubundan ölçülü bir şekilde almanın yanı sıra içilen su miktarı ve fiziksel aktiviteye uyumluluk halinin de önemli olduğunu vurguladı.

İnsanların kendi yemek düzenlerini kurmasıyla ve bunu alışkanlık haline getirmesiyle etkili sonuçların kendiliğinden geleceğini söyleyen Diyetisyen Derya Deniz, diyet kelimesinin insanlara korkutucu geldiğini iddia ederek, “Sağlıklı beslenme diyorum çünkü; diyet insanlara yorucu geliyor. Diyet tabirini çok sevmiyorum ve danışanlarıma çok kullanmıyorum o yüzden; diyet yapmak değil de beslenme tarzımızı değiştirmek diyorum.” ifadelerini kullandı.

Hastaların sürekli erteleme haliyle diyetle başlama noktasında sıkıntılar yaşadıklarını dile getiren Deniz, “Bizler diyetisyen olarak sadece yol gösteriyoruz; bir de kontrol mekanizması gibi bir sorumluluk üstleniyoruz. Kişinin iradesi, kararlı olması ve uyumuyla çok güzel sonuçlar alıyoruz, yazdığımız diyet daha da bir anlam kazanıyor.” dedi.

Aromalı zehir: Nargile

■ Tütün ürünleri kullanımına bağlı sebeplerden her yıl 6 milyon kişi hayatını kaybederken, nargile gerek içeriğindeki tütünden gerekse kullanım biçiminden kaynaklanan olumsuz etkileriyle ölümcül hastalıklara adeta davetiye çıkarıyor.

Özkan Erusta

Doğu medeniyetlerinin kadim kültürlerinden biri olan nargile popülarite kültürün özendirici yönüyle birlikte başa çıkılmaz bir hal aldı. Trendleşen nargile gençlerin ortamlarında olmazsa olmazlardan oldu. Kafeler ve birçok işletme bu ürünlerden ettiği büyük karlar ile nargile bulundurma önceliklerinde ön sıralarda yer veriyor. Sektör o kadar ilerledi ki artık neredeyse her semtte bir nargile kafeye rast gelmek mümkün. Bu ulaşılabilirlik her açıdan nargile kullanıcılarını olumsuz etkiliyor. Maddi külfetinin yanı sıra insan vücudunda kalıcı etkiler bırakıp birçok hastalığa sebep oluyor. Bir nargile seansının 50 sigarayla eş değer olduğu da bir gerçek. Nargilede ciddi oranlarda karbon monoksit, ağır metaller ve kanser yapıcı kimyasallar bulunuyor. Nargile dumanı yüksek oranda (formaldehit, propionaldehit, akrolein, metakrolein, asetaldehit) zehirli ve uçucu kimyasallar içeriyor. Bir nargile içimi seansı sırasında 3 gram tütün ve 5 gram kömür yakılıyor; toplam 2.25 miligram nikotin, 242 miligram partiküller madde alınıyor.

Nargilenin çekimi sırasında vücuttaki kılcal damarlar o teneffüslle beraber açılıyor ve zehirli duman buralardan çok daha kötü sonuçlara sebebiyet vermek üzere giriş yapıyor. Sigaradan daha zehirli olmasının en büyük kanıtı da bu derin teneffüsten kaynaklanıyor.

Nargile kalıcı rahatsızlıklara sebep olmakla birlikte sonucu ölümlerle sonuçlanan hastalıklara da sebep olabiliyor. Üst solunum yolu rahatsızlıkları, KOAH, şeker hastalıkları, kısır kalma, kanserin her türüsüne (prostat, rahim, mide, boğaz, gırtlak ve karaciğer) yakalanma riski yüksek.

Nargile içerisinde bulundurduğu zararlı maddeler sebebiyle kanın pıhtılaşma sistemini olumsuz etkiliyor. Yüksek karbonmonoksit ve karboksihemoglobin etkisi ile oksijen eksikliğine sebep olurken kemik iliğinde alyuvar üretimini arttırıyor. Bu artış alyuvar sayısı ile kanın akışkanlık özelliği azalır. Bunların birlikte kişilerde kronik baş ağrısı, kulaklarda çınlama, gözlerde kızarıklık ve geçmeyen kaşıntı şikâyetlerine neden oluyor.

Marpuçlar mikrop saçıyor

Nargile içerken kullanılan, insanların

dumanı çektikleri marpuç (boru) ortak kullanımlarda mikrop yuvasına dönüşüyor. Hijyenik olmayan kişinin ağzında 800’den fazla bakteri, mantar ve virüs bulunabiliyor. Nargile solunumu yaparken ağızda bulunan bu zararlı organizmalar tükürük vasıtasıyla marpuca yapışıyor. Aynı marpuçu kullanan bir başka kişi yapışan bu mikropları ağız yoluyla vücuduna alıyor. Bazı işletmeler tek kullanımlık marpuç kullansalar da çoğunda bu imkân yok. Bu mikroplar Tüberküloz (verem), Hepatit A,B ve C, Amfizen, Frengi, AIDS, Herpes gibi hastalıkların yanı sıra Kızamık, Kabakulak ve Suçiçeği gibi çocukluk hastalıklarına sebep olabiliyor. Ayrıca sigara bağımlılığı gibi nargilede bağımlılık yapar.

Dumanı sudan geçince...

Nargile dumanının aksam içerisindeki sudan geçmesi, suyun filtre edici ve soğutucu etkisi kullanım aralıklarının göreceli uzunluğu gibi özellikler nedeniyle kullanıcılar nargilenin tütün kullanımı ile ilişkili hastalıklar açısından sigara kullanımına göre daha az sağlık riski oluşturduğuna inanır. Ama bu sadece bir inançtan ibaret olup bir geçerlilik barındırmaz.

Tüm tütün ürünlerinde olduğu gibi nargile içilen yerdeki havayı teneffüs etmek bir tür pasif içiciliğe yol açıyor. Yoğun nargile dumanına maruz kalmak nargile için ile neredeyse aynı oranda etkilenmeye sebep oluyor. Başkalarının tükettiği tütünün dumanına maruz kalmaktan kaynaklanan ölümler, trafik kazaları ve uyuşturucu madde kullanımına bağlı ölümlerden çok daha fazla durumda.

Tütün ürünleri her yıl 6 milyon kişinin hayatını kaybetmesine sebep oluyor. Dünya Sağlık Örgütü önlem alınmazsa bu sayının 2030 yılında 8 milyonu bulabileceğini öngörüyor.

Atatürk İletişim

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi
Öğrenci Uygulama Gazetesi

Atatürk Üniversitesi adına sahibi
Dekan Prof. Dr. Naci İspir

Genel Yayın Koordinatörü
Doç. Dr. Hakan Temiztürk

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Prof. Dr. Naci İspir

Haber Müdürü
Uzm. Gülhanım Küçükalkan

Sayfa Tasarımı
Kadir Balcı

Haber Merkezi

Ahmet Fakir, Yakup Alanka, K. Can Çakar, Şeyma Tahir, Memo Yanmaz, Sinem Akar, Erol Korkmaz, Onur Güleç, Mukaddes Şahin, Murat Kaya, Ebubekir Yazar, Kübra İpeksoy, Y. Ziya Yegin, Süleyman Armağan, Zehra Turhan, Burhan İrkilata, Adem Polat, Bülent Yılmaz, Mertcan Özdemir, Özkan Erusta, Songül Bolat, R. Hilal Kesici, Adnan Çapkan

İletişim Adresi

Atatürk Üniversitesi
İletişim Fakültesi Dekanlığı
ERZURUM
Tel: 0442 231 51 51
Faks: 0442 231 50 29
Web: gazete.atauni.edu.tr

Baskı
Zafer Ofset

Milli Takım'da çok tecrübe kazandım

Mertcan Özdemir

Vizyonlu başkan, sistemli kulüp, tecrübeli hoca, istikrar... Başakşehir Futbol Kulübünü başarıya ulaştıran faktörler... Son iki buçuk yılda kadrosuna önemli takviyeler yaparak yavaş yavaş ilk dört sırada yer alayım derken namağlup liderlik koltuğuna kadar uzanan bir süreç yaşayan Başakşehir Futbol Kulübü'nün Teknik Direktörü 'Mucib' Abdullah Avcı; kişisel hedef ve başarılarından Başakşehir'e, ligimizdeki hakemlerden A milli takım dönemine, projelerinden transfer politikasına kadar birçok konuda önemli açıklamalarda bulundu. Futbolu tamamen aşk ve tutku olarak tanımlayan 53 yaşındaki teknik adam paranın her şey olmadığını ifade ederek başarının anahtarını çok çalışmak ve tecrübe kazanmak olarak niteledi ve ekledi: "Futbol bir organizasyon işidir ve biz de bu organizasyonu doğru yapmaya çalışıyoruz." Takımındaki oyunculardan çok memnun olduğunu ve onlara inandığını dile getiren Abdullah Avcı sistemli bir takım olduklarını belirtti. Şu an kulüpte mutlu olduğunu dile getiren Avcı; "Zaman ne getirir bilinmez ama ben ahde vefalı birisiyim. Aile ortamının olduğu kendimi geliştirebileceğim yerler şu an bana daha fazla heyecan veriyor." ifadelerini kullandı. Başkan Göksel Gümüşdağ ile aralarında iyi bir ilişki olduğunu vurgulayan Abdullah Avcı, "Başkan saha dışını ben ise saha içini yönetiyorum." dedi.

2016 yılı sizin adınıza nasıl geçti?

Kulüp olarak bizim adımıza harika geçti. Bardağın dolu tarafı bizim takımımızın çok iyi bir sezon geçirmiş olması. Total olarak 2016 senesine baktığımda kulüp, teknik heyet ve oyuncular olarak; gelişen büyüyen, hedef yükselten, namağlup tepede olan, birtakım rekorları kendi kulüp bünyesinde aşmış olan harika bir sezon geçirdik diyebiliriz ancak son günlerde artan terör olayları neticesinde ülkenin içinde bulunduğu duruma baktığımızda

sezonun futbol açısından iyi geçmesi bizim adımıza pek sevindirici olmadı işin açıkçası. Onun dışında kulüp adına da benim adıma da harika bir sezon geçirdik.

Üç büyük kulübün dışında finansal anlamda da geride olmasına rağmen Başakşehir geride bıraktığınız 16 haftada neleri doğru yaptı?

Para her şey değildir. Başarı; doğru insana doğru şekilde yatırım yapmak ve bunu geliştirmektir. Aslında bizim hikâyemiz on sene öncesine dayanıyor. Ondan da öncesine baktığımızda kulüp 1990 yılında üç dört tane amatör kulübün kurulmasıyla beraber profesyonelliğe adım atmıştı ve ismi İstanbul Büyükşehir Belediye Spor Kulübü olarak geçiyordu. Hikâyemiz 2006 senesinde şu şekilde başladı: Ben genç milli takım hocasıyken kendimi profesyonel olarak ilk burada gösterdim. O zamanki başkanımız (aynı zamanda bugünde kulübün geçerli başkanı) son derece geniş vizyonlu, devamlı gelişime önem veren, dönüşüme ve insana yatırım yapan bir kişilik olduğu için bana çok güzel bir tablo çizmişti. O günden itibaren adım adım büyüyen tesisleşmesinde altyapısı ve oyuncu kadrosuna kadar hala da büyümeye devam eden bir kulüp olduk. Özellikle son milli takım dönemimden itibaren geçen son iki buçuk sene içerisinde Belediye Spor Kulübü değil Başakşehir Futbol Kulübü olduk.

A milli Takımı sizden sonraki dönemde nasıl buluyorsunuz?

Tam gazeteci sorusu sordun. Sen nasıl buluyorsun? Soruya soruyla cevap vereyim.

Ben pek iyi bulmuyorum açıkçası...

Öncelikle milli takım bana çok önemli tecrübeler kazandırdı. Saha içi ve uluslararası seviye ile ilgili önemli tecrübeler edindim. Türkiye ligi ile uluslararası liglerin seviye farkını orada daha net bir şekilde görebildim. Buna ek olarak özellikle milli takım

çalıştırıyorsan sahanın dışı vardır. Sahanın dışı demek yönetmek demektir. Medya, ekrandaki söylemler, yöneticilerle iletişim, sokaktaki insanlarla iletişim vb. her türlü olguyu yönetmektir. Ben takımın başında olduğum iki sene zarfında çok eleştirildim. Ben bu eleştirilerden çok önemli kazançlar sağladım. Belki de ilk defa bir teknik direktör medya desteği ile oraya geldi. Bu anlamda medyaya da teşekkür ederim. Çünkü; o dönem hiç kimse benim ismime hayır demedi. Daha sonraki süreçte medya ile iletişimimi doğru sağlamamamdan dolayı ilk mağlubiyetin ardından çok acımasızca eleştirildim ve medya tarafından çok farklı algılar yaratıldı.

Ben milli takımı bıraktığımda Dünya Kupası Elemeleri'nde dördüncüydük. Yerden yere vurularak ayrıldım. Benden sonraki süreçte de grubu dördüncü bitirdik ve medyadaki genel başlık şuydu: 'Sağ olun çocuklar, tebrik ederiz!' Aslında bu her şeyi anlatıyor.

Futbol için tam anlamıyla nasıl bir tanımlama yaparsınız?

Avcı:
"Öncelikle milli takım bana çok önemli tecrübeler kazandırdı. Saha içi ve uluslararası seviye ile ilgili önemli tecrübeler edindim. Türkiye ligi ile uluslararası liglerin seviye farkını orada daha net bir şekilde görebildim."

Çocukluğumdan beri benim için aşk, tutku ve heyecandır. Ben öyle bakıyorum ve öyle bakmaya da devam edeceğim. 68*105 olarak sahada oynanan oyun her zaman saf ve temizdir.

Siz milli takım sürecindeyken kulüp bir alt lige düşmüştü ancak daha sonraki dönemde sizinle beraber müthiş bir çıkış yakalamış durumda. Başakşehir'de özellikle bu sezon ne değişti?

Futbol oyunu marketten satın alabileceğin bir ürün değildir. Çalışabileceğin ve geliştirebileceğin bir üründür aslında. Ben burada maç kaybettiğim zaman yarın bir kaybım yok. Benim işime mi son verecekler, medya benim için ne yazacak gibi soruları düşünmüyorum. Ben tamamen işime odaklıyım. Başkan; "Ben kulübü yönetim sahaya ise Abdullah Avcı yönetir" diyor ve oyuncu da bunu biliyor. Bugün çoğu kulüpte bunu yakalayamazsın. Benim kulübümün içerisinde organizasyon şemasında herkesin görev tanımları bellidir. Performans hocası ve yardımcısı, analiz hocası ve yardımcısı, kaleci departmanı, maç izleme departmanı, oyuncu izleme komitesi, sağlık ekibi, diyetisyen... Kısacası bu kulüpte bir organizasyon söz konusudur. Oyuncular artık benim sekiz senedir başkanın da on senedir bu kulüp içerisinde görev aldığını biliyorlar. Bu yüzden önce saha içine odaklanırlar. Biz iki buçuk sene evvel altı ay boyunca takım savunmasına çalıştık. "Hep savunma yapıyor" dediler. Bu çalışmaların tekrarlarını yapmamıza rağmen hatalar konusunda hala hatırlatmalar yapıyoruz. Çünkü; futbol böyle bir oyundur. Seyirci atak oyun tarzını seviyor ama birebir de spor yapsak savunma olmadan oyunu geliştiremeyiz. Bugün dünya futbolunda en geçerli oyun her iki yönü de doğru oynayabilmektir. Barcelona, Real Madrid, Bayern Munich kendilerine has oyun tarzlarıyla oynayabilirler ama geriye kalan takımlar oyunun her iki yönünü de oynamak zorundadırlar. Hücumda ve savunmada tabiri caizse 'Kuş sürüsü' gibi oynamamız gerekiyor. Bu takım A planı, B planı olduğu için iki buçuk senedir ligin ilk dört takımı arasında yer alıyor.

Peki seyirci baskısı olsaydı bu durum devam eder miydi?

Biz spor kültürüne ve futbol kültürüne sahip bir ülke değiliz. Seyirci baskısının Türkiye'deki algısı şu şekilde sanırım: Seyirci küfür edecek, bağırarak ve bunun sonunda oyuncu düzelecek. Bu şekilde oyuncunun düzelmesi mümkün değil. Mesela benim iki tane oğlum var ve arada sırada oğluma ses tonumu yükselttiğim zaman geri dönüş alamıyorum. Oyuncu gurubu da aynı şekilde. Ben tüm oyuncu gurubunun kişilik analiz testini yaptırдыm. Kiminle nasıl konuşacağımı çok iyi biliyorum. Yarın bir gün kazanınca sevinip kaybedince küfür mü edeceğiz!

Takıma baktığımız zaman Türk oyuncuların yanında Doka, Visca gibi uzun zamandır burada olan ve aynı takım içerisinde mücadele eden iskelet bir kadroya sahipsiniz. Bunun başarıda ne derece etkisi

Başakşehir'i zirveye taşıyan hoca Abdullah Avcı, Atatürk İletişim muhabiri Mertcan Özdemir'e özel açıklamalarda bulundu.

var?

Değişimler hep olacaktır ama blok halinde değil küçük dokunuşlarla olur. Edin Visca, Bosna Hersek A2 milli takımında seyretilip aldığım bir oyuncudur. Aynı şekilde Doka da Hollanda kampında Bulgaristan takımı Litex Lovech ile hazırlık maçı yaparken izleyip aldığım bir oyuncudur. İskeleti oluştururken takım organizasyonunu çalışmakta önemlidir. Kulübün vizyonu açısından 1997 doğumlu Cengiz Ünder ve 1995 doğumlu İrfan Can' da çok önemli oyuncular. İrfan Can şu an Türk futbolunun en yetenekli oyuncusu konumunda. Sadece futbol için değil kişilik, karakter ve hayatta ilgili de bu oyunculara yatırımlar yapacağız.

Ligimizdeki hakemleri nasıl buluyorsunuz?

Onlar da hata yapıyorlar ben de hata yapıyorum. Onlar da formsuz ben de formsuzum. Bu kadar baskı oluşturduğumuz bir yerde anlık kararlarda hatalar oluyor. Büyük hatalar da oluyor. Bizim bunu bir tarafa bırakıp oyunun içerisiyle ilgilenmemiz lazım. Kendilerini eski zamana göre geliştirmiş hakemlerimiz var. Futbolculuk zamanımda biz hakemlere selam vermezdik, onlar da bize selam vermezdi. Resmen 'Öcü' gibilerdi. Şimdi hepsiyle ilişkimiz ve iletişimimiz var.

Yöneticinin, taraftarın, medyanın, teknik direktörün hata yaptığı bir ortamda sadece hakemlerimizi konuşursak futbolumuzu geliştiremeyiz.

Büyük kulüplerden teklifler gelmesi halinde bunu değerlendirir misiniz?

Son iki buçuk senedir büyük takımlardan teklifler aldım. Benim için ahde vefa çok önemlidir. Ben son on senenin sekiz senesinde buradayım. Genç milli takım hocasıyken başkan beni aldı ve Türkiye'nin şu andaki değerli hocası haline getirdi. Kendi adıma çalışıp gelişmemin yanında kulübünde kariyerimde çok önemli katkıları oldu. Aile ortamının olduğu kendimi geliştirebileceğim yerler şu an bana daha fazla heyecan veriyor. Bununla birlikte ulaşılabilir hedeflere gitmek son derece sağlıklı geliyor. Şimdilerde gerçekleştirceğimiz akademi projemiz ve yarışın içerisinde olmak beni fazlasıyla heyecanlandırıyor. Bugün büyük takımda hoca olarak 24 saat konuşulan bir adam olmak istemiyorum. Böyle daha mutluyum. İleride ne olur onu bilmiyorum, zaman gösterecek.

Top Emre'ye gelince rahatlıyorum

Takımda bu sezon büyük rol oynayanlardan Emre Belözoğlu ve Volkan Babacan saha içinde sizin adınıza neleri kolaylaştırdı?

Top Emre'nin ayağına gelince kendimi çok iyi hissediyorum, çünkü kaybetmiyorum. Biz Türkiye'nin en fazla yerli oyuncu oynatan takımıyız. Bunun sebebi benim genç milli takımlarda, alt yapılarda ve A milli takımda çalışmış olmamdır. Tüm oyuncu havuzuna bu şekilde hâkim olmam daha da bir artı benim için. Örneğin; Volkan Babacan ile 16 yaşından beri beraberim. Uğur Uçar ve Arda Turan ile Galatasaray alt yapısında beraberdik. Türk futbolunda yetenek anlamında Emre Belözoğlu'nu ilk üçte sayabilirim. Galatasaray'da yetişmiş, Inter'de oynamış, İngiltere ve İspanya'da oynamış, Fenerbahçe ile beraber A milli takımda da top koşturmuş bir oyuncu Emre. Barcelona veya Real Madrid'de de oynayabilirdi. Emre'ye zihinsel olarak doğru bir yatırım yapılabilseydi bunu başarabilirdi. O dünyanın en duygusal çocuğu ve duygusallığına mağlup olabilen birisi. Sevgi, saygı, doğru iletişim ve baskının olmayışı Emre'yi bir buçuk sendir daha da sakın biri haline getirdi. Özellikle seyrinin, medyanın ve yönetimin baskısı olmadığı takdirde tamamen işine odaklanabilen bir profesyoneldir Emre.

Volkan Babacan ise Türk futbolunun geç kalmış oyuncularından. İki buçuk sene önce Manisaspor'dan ısrarlı bir şekilde Volkan'ı aldım ve o da çalışarak güzel bir çıkış yakaladı. Eğer o sene Volkan'ı almasaydık Balıkesirsport'a gidecekti ve en fazla gol yiyen kalecisi olacaktı. Şu an burada ve ligin en az gol yiyen kalecisi konumunda. Kalecimizin başarısında tabi ki kendisinin dışında takım savunmasının da çok büyük katkısı var.

O bir 'diplomalı oduncu'

■ Diplomalı oduncu" olarak tanınan Hikmet Akkuş, üniversiteyi bitirmesine rağmen okuduğu alanla ilgili bir iş yerine oduncu olarak çalışmayı tercih etti. Arkadaşlarının üst düzey işlerde çalıştığını, kendisinin halinden şikayetçi olmadığını belirten Akkuş, "Okumaktan dolayı hiçbir zaman pişman olmadım." diye konuştu.

Nurdan Akbaba

Ailesinin en küçük çocuğu olarak 1965 yılında Erzurum'un Tortum ilçesinde doğan Hikmet Akkuş, ilkokulu Tortum'da, lise ve üniversiteyi Erzurum'da okudu. Öğrencilik yıllarından itibaren çalışmaya başlayan Akkuş, Erzurum'daki hurdacılar sitesinde inşaat atığı, enkaz ve odun alım satımı yapıyor. "Diplomalı oduncu" olarak bilinen Akkuş "Rızık Allah'tandır; nerde olursanız onun sizi bulur" diyor.

Okumaya istekli miydiniz? Sizi okumaya teşvik eden neydi?

Bizim zamanımızda üniversite mezunları parmakla gösteriliyordu, hatta lise mezunları. Okumayı seviyordum ve lise zamanlarında arkadaşlarımla Atatürk Üniversitesi kavşağına kadar yürür geri dönerdik; bu, muhteşem bir duyguydu. Görenler bizi de üniversite mezunu desinler diye o kadar yolu gider gelirdik. Okumaya her zaman istekliydim; ailem beni bu konuda hep destekledi.

Öğrencilik zamanlarında neler yaptınız?

Öğrencilik zamanlarımda arkadaşlarımla vakit geçirmektense çalışmayı severdim. Erzurum otelinde muhasebede çalışıyordum. Hafta sonları da özel aracımınla turistleri Doğu Anadolu'da gezdiriyordum. Kars Ani, Doğubeyazıt, Esat Paşa Sarayı, Meteor Çukuru gibi yerleri gezdirirdim.

Akkuş, üniversite sınavında 450 yabancı dil puanı ile Erzurum'da ilk onun içerisine girmiş ama çevresinin etkisiyle muhasebeci olmak için İktisat okumuş. Okulu bitirip askere gitmiş. Dönüşte ilk olarak Makintaş adlı firmada yaklaşık 3 yıl ticaret şerifliği yapmış ve NATO personeli olmuş.

Devamını şöyle anlattı: "Ancak Çanak-kale çıktı işin devamında. Annem ve babam o zaman beni bırakmadı. Üç kardeşiz; en büyük ağabeyim Amerika'da, oranın vatan-daşı. Diğer ağabeyim ise matematik öğ-

retmeni Bursa'da. Onlar öyle dışarıya gidince baba evlat istiyor yanında; ben de anne babama hizmet etmeyi birçok şeyden üstün tutarım. Onlara hizmet ve yalnız bırakmamak için görevimden ayrıldım. Sonrasında Simtel'de bölge müdürlüğü yaptım. Bu görevim uzun bir süre devam etti fakat terör nedeni ile bölge müdürlüğünü kapattık."

Şehirden, anne-babasından ayrılmak istememiş Akkuş ve odunculuk işine başlamış.

Peki, odunculuğa nasıl adım attınız?

Bizim önceki evimizin önünde arsa vardı. Bir gün böyle atölyeye çevirdik; sonra kiraya verdik; daha sonra kiracılar çıktı. Babam o zamanlar bu işin çok getirisi olduğunu düşünerek bu işi biz yapalım dedi. Babama yardım ederken zamanla bu işte kendimi buldum ve bir anda diplomalı oduncu, oduncu Hikmet olarak çıktım.

Odunculuk nedir; nasıl bir iştir?

Bizim işimiz genellikle köylü ile alakalı; çevre ilçelerdeki Aşkale, Horasan, Hasankale, Tekman gibi ilçelerden gelen köylü alıcımız. Köylünün inşaat işi bitmiyor ve evlat sayısı kalabalık yani evden ayrılan evlenen çocuğuna yeni evler inşa ediyor. Sonra hayvancılıkla ilgili ahırlar vs yapıyor. Yapımında ağaç kullanılıyor bizim ağaç satış fiyatlarımız sanayi fiyatlarına göre sıfır mizleme ile çok farkı var; yaklaşık yarı yarıya. Fark büyük olunca talep çok fazla.

Akkuş'un verdiği bilgiye göre, kentsel dönüşüm başlayınca herkes bu işe yönelmeye başladı. Böylelikle piyasa payları düştü.

Peki, okuduğu bölümle ilgili iş yapmıyor olmaktan dolayı şikayetçi mi?

Akkuş: "Hayır, kesinlikle öyle düşünmedim. İnsanlar arasında beşeri münasebetlerde tahsil çok önemli. Yani kiminle ne zaman neyi nerde konuşacağınızı bilmeniz lazım. Bu özellik, çok nadir insanda bulunur. Zamanla belki kazanılır ama genellikle talebelikle, okuma ile, ilimle alakalıdır.

Hikmet Akkuş, üniversiteyi okumanın zor olduğu yıllarda fakülte bitirmesine rağmen oduncu olarak çalışmayı tercih etti.

Bazı insanlar yeteneklidir, bazı insanların kültürel yapısı belli bir seviyededir. Fakat çoğunluk okumamışsa size vereceği cevabı doğru bulamaz, sözcükleri doğru kullanamaz, derdini doğru anlatamaz. Ben okuduğum için çok mutluyum. Ki ben hayatımı anneme, babama ve çocuklarıma vakfettim. Çocuklarımı okutma çabasıydım. Şu anda hepsi okuyorlar.

Keşke dediğiniz oldu mu?

Elbette oluyordu fakat çok fazla değil. Arkadaşlarımdan çoğu maliyede müdür, bankaların çoğunda müdürdür. Bir çoğu bir yerlerde dirler; içlerinde çalışma hayatına girmeyen ender insanlardan biriyim, belki de tekim. Ama halimden hiç şikayetçi olmadım. İşimi severek yapıyorum. Tabii yaş ilerledikçe neticede bizim işimiz bedensel bir güce dayanıyor ve vücut yıpranıyor yorulabiliyorsunuz; onlar artık yavaş yavaş baş göstermeye başladı; eski performansımızı gün geçtikçe kaybediyoruz ama elhamdülillah evimize ekmek parası götürabiliyoruz.

Buz havuzunda kurtuluş kutlaması

Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümü Havuzbaşı'ndaki buz tutan havuzda kutlandı. Tören YGS dolayısıyla saat 14.00'te yapıldı.

Tören Havuzbaşı'nda bulunan Atatürk anıtına çelenk koyulmasıyla başladı. Çelenk koyma törenine Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Özdemir Berova, Erzurum Vali Vekili Ahmet Naci Helvacı, milletvekilleri, Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, gaziler, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve vatandaşlar katıldı. Atatürk anıtına çelenk sunulmasının ardından saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın akabinde konuşan Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Erzurumluların 12 Mart kurtuluş gününü kutlayarak, vatani ve bayrağı uğruna düşmana göğsünü siper edenlerin Türk tarihindeki yerini hiç kimsenin unutmayacağını belirtti.

Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Erzurumlunun vatani için gözünü hiç kırpmadan seve seve canını feda edeceğini kaydederek, şöyle konuştu:

"12 Mart'ta Türk'ün sarsılmaz iradesi, vatan ve bayrak sevgisi, Dadaşın üstün cesaret ve kahramanlığı tarihe altın harflerle yazılmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Doğu'nun Muzaffer Kumandanı Kazım Karabekir Paşa'yı, şanlı Türk ordumuzun kahramanlarını, emniyet mensuplarımızı, 15 Temmuz Demokrasi Destanımızın kahramanlarını rahmet, minnet ve şükranla anıyorum."

Öğrenciler tarafından şiirlerin okunması, folklor ve mehteran takımının gösterisinin ardından Havuzbaşı'ndaki tören sona erdi. Havuzbaşı'ndaki törenin ardından protokol ve askeri erkan Karskapı Şehitliğini ziyaret ederek dua ettiler. >> M. Enes Köycü

Pepee nasıl marka oldu?

Songül Bolat, R. Hilal Kesici

Atatürk Üniversitesi'nde "Girişimcilikle Ezber Boz" adı altında konferans yapıldı. 15 Temmuz Milli İrade Salonunda düzenlenen konferansa Türk Ekonomi Bankası (TEB) Türk Ekonomi Bankası (TEB) Girişim Bankacılığı Müdürü İbrahim COŞKUNER, Türk çizgi film karakteri Pepee'nin yaratıcısı Ayşe Şule Bilgiç ve ATA TEKNOKENT Yönetim Kurulu Başkanı Recep Sadeler konuşmacı olarak katıldı.

Açılış konuşmasını yapan Recep Sadeler'den sonra sahneye İbrahim Coşkuner çıktı ve girişimci olmak isteyen öğrencileri bilgilendirdi. Yeni bir dünyanın kurulduğunu dile getiren Coşkuner, "İki temel soru üzerinde durmalıyız; birincisi birey olarak nerde olacağız, ikincisi ülke olarak nerde olacağız?" dedi. Girişimciliğin tarihsel gelişimi üzerinde duran İbrahim Coşkuner, "Bu dünyada ekonomik olarak var olmak istiyorsak girişimci olmalıyız" dedi. İşletmenin önemine de değinen Coşkuner paranın iyi yönetilmesi gerektiğini söyledi. Yeni teknolojiye karşı koyamadığı için tarihe karışan büyük firmalardan söz eden Coşkuner

yeni ve gelişmekte olan şirketler hakkında da bilgi verdi. Ayrıca TÜBİTAK'ın genç girişimcilere 150 bin TL teknoloji hibesi verdiğini belirtti.

İbrahim Coşkuner'in ardından konuşma yapmak için sahneye çıkan Ayşe Şule Bilgiç Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun olduğunu, ilk çalışma ve ilk girişimcilik deneyimini Motosiklet dergisinde yaşadığını anlattı. Türkiye'deki dizilerde çocuğa yönelik girişimlerin pek olmadığını ve bu nedenle ilk olarak Star TV'de yayınlanan başkahramanı köpek olan Pulsar dizisiyle çocuğu keşfettiğini söyleyen Şule Bilgiç, Türkiye'de ilk olarak yayınlanan Ninja Kaplumbağalar'dan ve doğurduğu sonuçlardan bahsetti. Bilgiç "Pulsar"la ilk

deneyimimde başarılı oldum. Bir iletişimci olarak Pepee'yi kurmadan 8 yıl önce neden yerli çizgi film yok dedim ve 3 kişiyle çıktık bu yola." dedi.

Unutulan değerlerden esinlenerek Pepee markasını ortaya çıkaran Bilgiç ilk olarak Kanal D'ye başvurduğunu ve yeterli parasal destek sağlanmadığı için yayına başlamadığını belirtti. TRT Çocuk kurulacağı zaman kendisine bir faks çekilerek kendisinden yerli çizgi film proje dosyalarının istendiğini belirten Bilgiç proje dosyası yerine hazır olan çizgi film senaryosunu götürdüğünü ve kabul edildiğini kaydetti. Pepee de dokuzuncu senelerine girdiğini dile getiren Şule Bilgiç, "Şu an geldiğimiz nokta bir düşünce başladı. Hiçbir zafere çiçekli

■ Kısa sürede çizgi film sektörünün bir numarası haline gelen Pepee'nin yapımcısı Ayşe Şule Bilgiç, projesinin başlarda kabul görmediğini, ancak TRT Çocuk kurulunca oraya kabul edildiğini söyledi. Bilgiç, dokuz yıldır büyük ilgi gören çizgi filmin yeni karakterlerle daha da büyüdüğünü ifade etti.

yoldan geçilmiyor. Finansal anlamda büyük sıkıntılar yaşamadım. O dönemde büyük bir cips firmasından teklif aldık. Çok düşündüm; paraya ihtiyacım vardı ama teklifi reddettim. Bu Allah'ın bize bir sınavıydı. Çünkü ben çocuğuma cips yedirmiyorum ve böyle bir sorumluluğun altına giremezdim. Neden Pepee dersiniz de Anadolu'da konuşma gücünü çeken kişilere "pepe" denir; oradan esinlendim. Son olarak içindeki çocuğu serbest bırakın, ona güvenin." şeklinde konuştu.

Program TEKNOKENT Yönetim Kurulu Başkanı Recep Sadeler'in Ayşe Şule Bilgiç'e ve İbrahim Coşkuner'e teşekkür plaketi vermesinin ardından son buldu.